

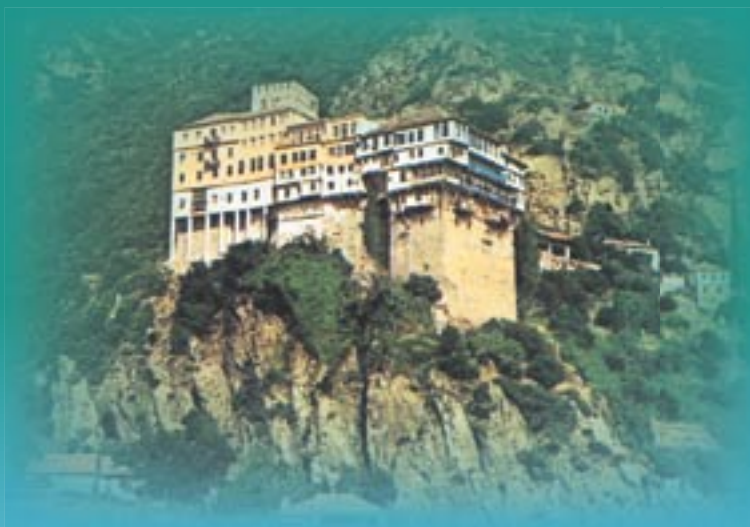
6^ο

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΝΕΦΡΟΛΟΓΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΩΝ

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

ΝΟΣΗΛΕΥΤΩΝ ΝΕΦΡΟΛΟΓΙΑΣ

6-9 Μαΐου 2004

Χαλκιδική
Ξενοδοχείο Sani

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ - ΠΕΡΙΛΗΨΕΙΣ

6^ο ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΝΟΣΗΛΕΥΤΩΝ ΝΕΦΡΟΛΟΓΙΑΣ

**Χαϊκιδική, Ξενοδοχείο Sani Beach
6-9 Μαΐου 2004**

Υπό την αιγίδα:

- Υπουργείου Υγείας-Πρόνοιας
- Δήμου Κασσανδρείας

Πληροφορίες:

**"ΕΨΙΛΟΝ" Ε. Παπαπαναγιώτου - Β. Βουραζέρης Ο.Ε.
Παπαδιαμαντοπούλου 4 & Βασ. Σοφίας, 11528 Αθήνα
Τηλ.: 210 72.54.360, 61, 62, Fax: 210 72.54.363**

ART-LIFE

**ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ
ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΝΕΦΡΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΝΟΣΗΛΕΥΤΩΝ**

Επίτιμη Πρόεδρος: *A. Ζαπραΐδου*
Πρόεδρος: *Π. Τσούγια*
Αντιπρόεδρος: *M. Κουράκος*
Γεν. Γραμματέας: *B. Λαγκάζαλη*
Ταμίας: *Θ. Καυκιά*
Μέλος: *Δ. Κοντούλη*

ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ 6^{ΟΥ} ΠΣΝΝ

Επίτιμη Πρόεδρος: *I. Θάνου*
Πρόεδρος: *Π. Τσούγια*
Αντιπρόεδρος: *M. Κουράκος*
Γεν. Γραμματέας: *B. Λαγκάζαλη*
Ταμίας: *M. Ελευθερούδη*
Μέλος: *Θ. Καυκιά*

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Επίτιμη Πρόεδρος: *E. Χαλαμπίδου*
Πρόεδρος: *Π. Τσούγια*
Γεν. Γραμματέας: *B. Λαγκάζαλη*
Μέλη
A. Ζαπραΐδου
Γ. Θανασά
I. Θάνου
Σ. Κοτσαμπασάκη
A. Λάσκαρη
B. Μάντζιου
A. Τρικαλιώτου

ARROW

ΤΟΠΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Πρόεδρος: *Β. Λαγκάζαλη*
Μέλη: *Σ. Αραμπατζή*
Δ. Γιαννοπούλου
Μ. Καθαφάτη
Α. Καραγιάννη
Α. Κιριμλίδου
Ε. Κύρογλου
Ζ. Μπήδιου
Γ. Ποθυμέρη

EDTNA / ERCA

Πρόεδρος: *Γ. Θανασά*
Key Member: *Α. Λάσκαρη*
Journal Co-editor: *Ε. Παναγιωτάκη*
News Co-editor: *Α. Λιοσσάτου*

ARITI

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Χαιρετισμός Προέδρου Ε.Ν.Ε.Ν. και Ο.Ε. 6ου Π.Σ.Ν.Ν.	
Χαιρετισμός Προέδρου EDTNA/ERCA	
Γενικές Πληροφορίες	
Συνοπτικό Πρόγραμμα	
Αναλυτικό Πρόγραμμα	
Ευχαριστίες	
Περιλήψεις Εργασιών	
Συντονιστές - Εισηγητές - Ομιλητές - Πρόεδροι	
Σύντομο Οδοιπορικό	
Ευρετήριο Συγγραφέων	
Κοινωνικό Πρόγραμμα	

GENESIS

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Θα είναι μεγάλη μας χαρά να σας δούμε στο 6ο Πανελλήνιο Συνέδριο Νοσηλευτών Νεφρολογίας, που θα γίνει στην Χαλκιδική στο ξενοδοχείο SANI από 6-9 Μαΐου 2004.

Ο θεσμός των Πανελληνίων Συνεδρίων της Ελληνικής Νεφρολογικής Ένωσης Νοσηλευτών (ΕΝΕΝ), που συμπλήρωσε ιστορία 12 ετών, έχει καθιερωθεί στη συνείδηση όλων μας ως κύριος παράγων που συμβάλλει στην επιστημονική ενημέρωση των Νοσηλευτών Νεφρολογίας.

Ως Οργανωτική Επιτροπή του 6ου Πανελληνίου Συνεδρίου Νοσηλευτών Νεφρολογίας, θέλουμε να σας διαβεβαιώσουμε ότι θα καταβάλουμε κάθε προσπάθεια για να συνεχιστεί η παράδοση των επιτυχημένων Συνεδρίων της ΕΝΕΝ.

Στο Συνέδριο θα γίνουν διαλέξεις, συζητήσεις στρογγυλής τράπεζας, ανακοινώσεις και κλινικά φροντιστήρια.

Η Επιστημονική Επιτροπή επιδίωξε να καλυφθεί όλο το φάσμα της Νεφρολογικής Νοσηλευτικής, που περιλαμβάνει: την Κλινική Νεφρολογία, την Αιμοκάθαρση, την Περιτοναϊκή Κάθαρση, τη Μεταμόσχευση, την Παιδιατρική Νεφρολογική Νοσηλευτική και την Επείγουσα Νεφρολογία.

Οι εκλεκτοί προσκεκλημένοι ομιλητές μαζί με την ενεργό συμμετοχή όλων μας, δημιουργούν τις προϋποθέσεις της επιτυχίας του Συνεδρίου μας.

Παράλληλα είμαστε βέβαιοι ότι θα επωφεληθείτε της ευκαιρίας να απολαύσετε τα αξιοθέατα που προσφέρει απλόχερα η μαγευτική Χαλκιδική, με τις πλούσιες εναλλαγές του τοπίου, την καθημερινή της γαλήνη, κάνοντας μια βόλτα στην παραλία με φόντο το προσκυνητάρι του Άθω και απολαμβάνοντας το ηλιοβασίλημα στη θάλασσα του Αιγαίου. Τόπος ιδανικός για περιήγηση και περισυλλογή, για επαφή με τη φύση αλλά και το θείο...

Όπως λέει και ο Οδυσσέας Ελύτης στο ποίημα Ήλιος ο Πρώτος: «Τόποι που με του φεγγαριού το αθησμονάθι και του ήλιου τους χυμούς με θρέψατε, σήμερα ονειρεύομαι για σας».

Σας περιμένουμε να σας δούμε και να σας καλωσορίσουμε στην όμορφη και φιλόξενη Χαλκιδική.

Παναγιώτα Τσούγια

Πρόεδρος της Οργανωτικής Επιτροπής

EDTNA/ERCA

...φροντίζοντας μαζί

New Homepage for EDTNA/ERCA:

www.edtna-erca.org

Αγαπητοί συνάδελφοι και φίλοι

Είναι για μένα μεγάλη τιμή και χαρά να χαιρετίζω το 6ο Πανελλήνιο Συνέδριο Νοσηλευτών Νεφρολογίας από τη θέση της Προέδρου του EDTNA/ERCA.

Η ανάγκη συνεχούς εξέλιξης των Νοσηλευτών Νεφρολογίας είναι στις μέρες μας επιτακτική αφού η κατάρτιση των συνόρων, οι παγκόσμιες επιστημονικές εξελίξεις και η αλληλαγή των ρόλων των Νοσηλευτών Νεφρολογίας σε Ευρωπαϊκό επίπεδο είναι εντυπωσιακές.

Ήδη στην Αγγλία οι Νοσηλευτές έχουν δικαίωμα συνταγογράφησης λίστας φαρμάκων και λειτουργούν σε νέους ρόλους όπως αυτοί των Νοσηλευτών Διαχείρισης της Αναιμίας, των Νοσηλευτικών Συμβούλων των Νεφρολογικών Ασθενών, των Ομάδων Τοποθέτησης Κεντρικών Φλεβικών Καθετήρων.

Η Ελληνική Ένωση Νοσηλευτών Νεφρολογίας ακολουθώντας τις εξελίξεις συνεργάζεται στενά με τον EDTNA/ERCA και συμμετέχει σε όλες τις Ευρωπαϊκές Δραστηριότητες που αφορούν τόσο στην Συνεχιζόμενη Εκπαίδευση όσο και στην Εκπόνηση Ευρωπαϊκών Μελετών.

Αποτελεί επίσης μεγάλη χαρά για τον EDTNA/ERCA το γεγονός της συνεργασίας με τους Έλληνες Εθελοντές οι οποίοι ασκούν το ρόλο τους εξαιρετικά επιτυχημένα και αποτελούν παράδειγμα προς μίμηση για τους υπόλοιπους Εθελοντές των άλλων χωρών.

Θα ήθελα με την ευκαιρία αυτή να επισημάνω τη σημασία της εκπόνησης της Ευρωπαϊκής Βάσης Δεδομένων στην Ελλάδα και να συγχαρώ τις μονάδες και τους συναδέλφους Νοσηλευτές που πρόθυμα συμμετείχαν και έκαναν δυνατή την συλλογή στοιχείων από τις Μονάδες Αιμοκάθαρσης τα οποία για πρώτη φορά θα έχουμε τη δυνατότητα να καταγράψουμε στην χώρα μας.

Εύχομαι το 6ο Πανελλήνιο Συνέδριο Νοσηλευτών Νεφρολογίας να είναι μία ακόμη επιτυχημένη και εποικοδομητική εκπαιδευτική συνάντηση των Νοσηλευτών και να βοηθήσει στο άνοιγμα νέων οριζόντων για τους Νοσηλευτές Νεφρολογίας και τη Νεφρολογική Νοσηλευτική στην Ελλάδα.

Γεωργία Π. Θανασιά
Πρόεδρος EDTNA/ERCA

ROCHE

ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

Τόπος Συνεδρίου	Οι εργασίες του 6 ^{ου} Πανελληνίου Συνεδρίου των Νοσηλευτών Νεφρολογίας θα πραγματοποιηθούν στο Ξενοδοχείο Sani Beach, της Χαλκιδικής. Τηλ.: 23740 – 99400, Fax: 23740 – 99509
Γραμματεία:	Η γραμματεία θα λειτουργεί στο Συνεδριακό Χώρο Καθημερινά από τις 08.00 μέχρι τις 18.00.
Συμμετοχή στο Συνέδριο	Η συμμετοχή στο Συνέδριο περιλαμβάνει: <ul style="list-style-type: none">• την παρακολούθηση των εργασιών του Συνεδρίου• την τσάντα του Συνεδρίου με το έντυπο υλικό• τον τόμο των περιλήψεων• το πιστοποιητικό συμμετοχής• τους καφέδες και τα δύο γεύματα• τη συμμετοχή στις κοινωνικές εκδηλώσεις (δεξίωση υποδοχής, επίσημο δείπνο, απογευματινή εκδρομή στη Θεσσαλονίκη, εκδρομή με γεύμα).
Διακριτικό Σήμα	Για την παρακολούθηση των εργασιών του συνεδρίου θα πρέπει οι σύνεδροι να φέρουν απαραίτητα διακριτικό σήμα (κονκάρδα).
Παράδοση Εργασιών	Η εργασία σας ολοκληρωμένη πρέπει να κατατεθεί στη Γραμματεία του Συνεδρίου <ol style="list-style-type: none">1. Γραμμένη σε δισκέτα2. Τυπωμένη σε χαρτί μεγέθους A43. Με πλήρη στοιχεία των συγγραφέων (ονοματεπώνυμο, τίτλος, κέντρο προέλευσης).

ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

Διαφάνειες
Χρονική
Διάρκεια
Παρουσιάσεων

- Ο έλεγχος και η παράδοση των διαφανειών θα γίνονται στο αρμόδιο γραφείο μια ώρα πριν την έναρξη της ομιλίας.
- Ο χρόνος παρουσίασης των διαηδέξεων, εισηγήσεων και ελεύθερων ανακοινώσεων θα πρέπει να τηρηθεί αυστηρά. Για τις ελεύθερες ανακοινώσεις ο χρόνος είναι 8 λεπτά. Αναφορικά με τα poster η ανάρτηση θα γίνει σε προκαθορισμένο χώρο και η προφορική παρουσιάσή τους στην αίθουσα συνεδριάσεων θα έχει διάρκεια 3 λεπτά.

Βράβευση
Εργασιών

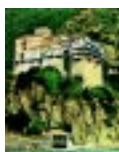
Απονομή βραβείου καλύτερης εργασίας

Ξενοδοχείο

Το ξενοδοχείο που έχει επιλεγεί για τη διαμονή των συνέδρων είναι: το "Sani Beach", που βρίσκεται στην Ακτή Σάνι, στην Κασσάνδρα, Χαλκιδικής
Τηλ: 23740 - 99400, Fax: 23740 - 99509

Περισσότερες
Πληροφορίες

Οργανωτικό Γραφείο:
"ΕΪΛΟΝ" Ε. Παπαπαναγιώτου - Β. Βουραζέρης Ο.Ε.
Παπαδιαμαντοπούλου 4 & Βασ. Σοφίας, 11528 Αθήνα
Τηλ.: 210 72.54.360, 61, 62, Fax: 210 72.54.363
e-mail: 6enen@epsiloncongress.gr - info@epsiloncongress.gr
site: epsiloncongress.gr

ΠΕΜΠΤΗ 6 ΜΑΪΟΥ 2004

ΣΥΝΟΠΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

17.00-19.00	ΕΓΓΡΑΦΕΣ
19.00-19.30	ΤΕΛΕΤΗ ΕΝΑΡΞΗΣ Προεδρείο: <i>Π. Τσούγια</i> Προσφωνήσεις: Πρόεδρος Οργανωτικής Επιτροπής Πρόεδρος Τοπικής Οργανωτικής Επιτροπής Πρόεδρος ΕΝΕΝ Πρόεδρος ΕΣΝΕ Πρόεδρος ΕΝΕ Πρόεδρος EDTNA/ERCA Βουλευτές Τοπικοί φορείς Κήρυξη Έναρξης: Δήμαρχος Κασσανδρείας
19.30-20.30	Προεδρείο: <i>Π. Τσούγια</i> ΔΙΑΛΕΞΗ: "Ο ανθρώπινος παράγοντας παίζει αποφασιστικό ρόλο στην κλινική πράξη" Εισηγητής: <i>Μ. Παπαδημητρίου</i>
20.30	ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟΙ ΧΟΡΟΙ ΔΕΞΙΩΣΗ

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 7 ΜΑΪΟΥ 2004

08.00-15.00	WORKSHOP I Θέμα: "Διαχείριση χρόνου - τεχνικές διαπραγμάτευσης" Συντονίστρια: <i>Μ. Μαράκη</i> (Περιορισμένος αριθμός συμμετεχόντων)
-------------	---

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 7 ΜΑΪΟΥ 2004

08.30-09.45

ΕΛΕΥΘΕΡΕΣ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ (Α΄ Ομάδα)
Προεδρείο: Γ. Θανασά – Σ. Κουρέλη

09.45-11.00

ΣΤΡΟΓΓΥΛΟ ΤΡΑΠΕΖΙ
Προεδρείο: Δ. Τσακίρης, Α. Καραγιάννη
Θέμα: "Νεφροπαθείς με συνοδά νοσήματα"
Εισηγητές: Καρδιαγγειακά
Δ. Τσακίρης
Ιογενείς Λοιμώξεις
Γ. Θανασά
Νεφρική Οστεοδυστροφία
Γ. Μυσερλή
Ψυχολογικά προβλήματα στη ΧΝΑ
Μ. Κουράκος

11.00-11.30

Διάλειμμα

11.30-12.00

ΔΙΑΛΕΞΗ: Οδοιπορικό της ΕΝΕΝ
Προεδρείο: Α. Δημητρίου
Εισηγήτρια: Π. Τσούγια

12.00-13.30

ΕΤΑΙΡΙΚΕΣ ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ
Προεδρείο: Π. Τσούγια – Β. Λαγκάζαλη
Θέμα: "Ενδοφλέβια χορήγηση ερυθροποιητίνης: Απλή συνήθεια ή δικαιολογημένη ανάγκη;"
Εισηγητές: Κ. Σταματέλλου, Σ. Χριστοδουλίδου
Συντονίστρια: Ι. Θάνου
JANSSEN-CILAG
Θέμα: "Περιτοναϊκή κάθαρση: μια πρόκληση για τη διεπιστημονική ομάδα"
Συντονίστρια: Μ. Κωστενίδου
Εισηγητές: Αρχές λειτουργίας περιτοναϊκής κάθαρσης
Κ. Κατωπόδης
Ενημέρωση και ένταξη ασθενών
Μ. Οικονόμου
Εκπαίδευση και παρακολούθηση ασθενών
Α. Χαρδαλιάς

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 7 ΜΑΪΟΥ 2004

Θεραπευτικές δυνατότητες - Εξελίξεις
και προοπτικές
A. Ανδρίκος
ΔΙΟΡΗΑΡ Α.Ε.

13.30-13.45

ΕΟΡΤΑΣΜΟΣ ΠΑΓΚΟΣΜΙΑΣ ΗΜΕΡΑΣ ΤΟΥ ΝΟΣΗΛΕΥΤΗ
ΔΙΑΛΕΞΗ:
"Ο αγώνας των νοσηλευτών κατά της φτώχειας"
Προεδρείο: *A. Ζιάγκα*
Εισηγήτρια: *M. Αβραμικά*

13.45-14.45

Γεύμα

14.45-16.00

ΕΛΕΥΘΕΡΕΣ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ (B' ομάδα)
Προεδρείο: *A. Λάσκαρη, Z. Μπήδιου*

16.00-16.30

ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ

16.30-21.30

ΑΝΑΧΩΡΗΣΗ ΓΙΑ ΘΕΣ/ΝΙΚΗ
(Ελεύθερος χρόνος στην πόλη της Θεσ/νίκης)

08.30-09.45

ΕΛΕΥΘΕΡΕΣ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ (Γ' ομάδα)
 Προεδρείο: *Μ. Κουράκος, Θ. Καυκιά*

09.45-11.30

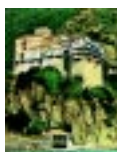
ΣΤΡΟΓΓΥΛΟ ΤΡΑΠΕΖΙ
 Προεδρείο: *Μ. Παππάς, Α. Ζαπραΐδου*
 Θέμα: "Ποιότητα ζωής του νεφροπαθή-νεώτερα δεδομένα"
 Εισηγητές: Ποιότητα ζωής ασθενών σε αιμοκάθαρση
Π. Τσίτσος
 Ποιότητα ζωής ασθενών σε περιτοναϊκή κάθαρση
Μ. Οικονόμου
 Ποιότητα ζωής σε παιδιά με ΧΝΑ
Δ. Χασκή
 Ποιότητα ζωής σε ασθενείς με νεφρική
 μεταμόσχευση
Α. Τράντα
 Αθλητισμός: Ασφαλής δείκτης ποιότητας ζωής
 του νεφροπαθή
Ν. Καραντάκος

11.30-12.00

Διάλειμμα

12.00-13.30

ΕΤΑΙΡΙΚΕΣ ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ
 Προεδρείο: *Π. Τσούγια, Β. Λαγκάζαλη*
 Θέμα: "Ερυθροποιητίνη: Εκτιμήσεις για τη βέλτιστη οδό χορήγησης"
 Εισηγητής: *Α. Λιοσσάτου*
ROCHE HELLAS A.E.
 Θέμα: "Νεότερα δεδομένα στη θεραπεία της αναιμίας της ΧΝΑ"
 Εισηγητής: *Γ. Σταυγιανουδάκης*
GENESIS PHARMA

13.30-14.30

ΣΤΡΟΓΓΥΛΟ ΤΡΑΠΕΖΙ

Προεδρείο: *Ι. Θάνου, Μ. Κωστανίδου*

Θέμα: "Ηθικά και δεοντολογικά διλήμματα στην άσκηση της νεφρολογικής νοσηλευτικής: Δικαιώματα νοσηλευτών - ασθενών"

Εισηγητές:

Το νομικό πλαίσιο των δικαιωμάτων νοσηλευτών - ασθενών

Ε. Αναπλιώτου

Το δικαίωμα στη ζωή και οι προεκτάσεις του στον κλινικό χώρο: νοσηλευτικές απόψεις

Μ. Γκίκα

Ηθικά και ατομικά δικαιώματα ασθενών

Γ. Καστρινάκης

Η θρησκευτική και ηθική διάσταση επί του θέματος των δικαιωμάτων ασθενών και νοσηλευτών

Αγιορείτης Μοναχός Μωυσής

14.30-15.15

Γεύμα

15.15-16.30

ΕΛΕΥΘΕΡΕΣ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ (Δ΄ ομάδα)

Προεδρείο: *Α. Κιριθιμίδου, Σ. Αραμπατζή*

16.30-17.30

ΕΛΕΥΘΕΡΕΣ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ (poster)

Προεδρείο: *Δ. Γιαννοπούλου, Γ. Ποθυμέρη*

ΣΑΒΒΑΤΟ 8 ΜΑΪΟΥ 2004

17.30-18.30	ΣΤΡΟΓΓΥΛΟ ΤΡΑΠΕΖΙ Προεδρείο: <i>Μ. Μαράκη, Μ. Ελευθερούδη</i> Θέμα: "Πρωτόκολλα νεφρολογικής νοσηλευτικής" Εισηγητές: Νεοεντασόμενος ασθενής <i>Θ. Καυκιά</i> Μεταμόσχευση <i>Π. Γεωργάκη</i> Δηλητηριάσεις <i>Κ. Νάσκαρη</i> Πλασμαφαίρεση <i>Μ. Ελευθερούδη</i> Λοιμώξεις <i>Γ. Θανασά</i>
18.30-19.15	ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ
19.15-20.05	ΤΕΛΕΤΗ ΛΗΞΗΣ Προεδρείο: <i>Π. Τσούγια</i> ΔΙΑΛΕΞΗ: "Και αν το πραγματικό δεν είναι αληθές;" Εισηγητής: <i>Λ. Σιάσος</i>
20:05-20:15	ΑΠΟΝΟΜΗ ΒΡΑΒΕΙΟΥ ΚΑΛΥΤΕΡΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
21.30	Επίσημο Δείπνο

ΚΥΡΙΑΚΗ 9 ΜΑΪΟΥ 2004

08.00-14.00

ΟΜΟΡΦΙΕΣ ΤΗΣ ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ
Σύντομο Οδοιπορικό
(Ποιήγυρος – Χοιμομώντας – Αρναία)

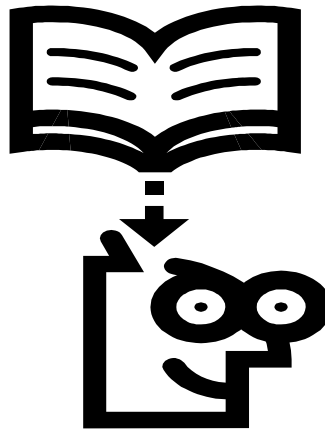

ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

ΠΕΜΠΤΗ 6 ΜΑΪΟΥ 2004

17.00-19.00 ΕΓΓΡΑΦΕΣ

Στο πλαίσιο του 6^{ου} Πανελληνίου Συνεδρίου των νοσηλευτών νεφρολογίας
για τη χορήγηση πιστοποιητικού θα εφαρμοστεί το σύστημα
ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΩΡΩΝ (12 ώρες)

19.00-19.30 ΤΕΛΕΤΗ ΕΝΑΡΞΗΣ

Προεδρείο: *Π. Τσούγια*

Προσφωνήσεις: Πρόεδρος Οργανωτικής Επιτροπής

Πρόεδρος Τοπικής Οργανωτικής Επιτροπής

Πρόεδρος ΕΝΕΝ

Πρόεδρος ΕΣΝΕ

Πρόεδρος ΕΝΕ

Πρόεδρος EDTNA/ERCA

Βουλευτές

Τοπικοί φορείς

Κήρυξη Έναρξης: Δήμαρχος Κασσανδρείας

19.30-20.30 ΔΙΑΛΕΞΗ: "Ο ανθρώπινος παράγοντας παίζει αποφασιστικό ρόλο στην κλινική πράξη".

Προεδρείο: *Π. Τσούγια*

Εισηγητής: *Μ. Παπαδημητρίου*

00.08-15.00 WORKSHOP I - (Αίθουσα Β΄)
Θέμα: "Διαχείριση χρόνου - τεχνικές διαπραγμάτευσης"
Συντονίστρια: Μ. Μαράκη
(Περιορισμένος αριθμός συμμετεχόντων)

08.30-09.45 ΕΛΕΥΘΕΡΕΣ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ (Α΄ ΟΜΑΔΑ)

Προεδρείο: Γ. Θανασά – Σ. Κουρέλη

1. **Το πορτραίτο του ιδανικού νοσηλευτή νεφρολογίας, όπως το ζωγράφισαν οι ασθενείς της μονάδας τεχνητού νεφρού στο νοσοκομείο μας**
Ε. Τσακίριδη, Α. Καραγκούνη, Ε. Κοκκίνου, Γ. Πουλήδα, Θ. Δέρβου, Ε. Σαρρής, Μ. Σιακωτός
Νεφρολογικό Τμήμα & MTN, Γενικό Νοσοκομείο Δυτικής Αττικής
2. **Πρόληψη και έλεγχος λοιμώξεων σε μονάδες τεχνητού νεφρού**
Μ. Χανιά¹, Μ. Ευθυμίου²
¹Προϊσταμένη Τ.Ε.Π., Γενικό Νοσοκομείο Σπάρτης, ²Νοσηλεύτρια, Γενικό Νοσοκομείο Σπάρτης
3. **Επικοινωνώ-εμπιστεύομαι-υποκινώ-διοικώ**
Σ. Βαφειάδου
MTN, Γενικό Νοσοκομείο Δράμας
4. **Άπειροι νοσηλευτές εκπαιδεύονται, έμπειροι νοσηλευτές δυσκολεύονται**
Ε. Μποθίκας, Ε. Παπαδάκη, Ι. Τζωρμπατζάκη
MTN, ΓΠΝ Ηρακλείου "Βενιζέλειο Πανάνειο", Κρήτη
5. **Εκτίμηση του εργασιακού άγχους σε νοσηλευτές μονάδας τεχνητού νεφρού και σε νοσηλευτές παθολογικού τμήματος: συγκριτική μελέτη**
Γ. Πουλήδα, Α. Καραγκούνη, Θ. Δέρβου, Ε. Τσακίριδη, Α. Μπόκαρη, Γ. Μπαγιατούδη, Κ. Σαθηγιγίδης, Μ. Σιακωτός
Νεφρολογικό Τμήμα & MTN, Γενικό Νοσοκομείο Δυτικής Αττικής

6. Μελέτη της συχνότητας και των παραγόντων κινδύνου μετάδοσης της ηπατίτιδας C σε ασθενείς που υποβάλλονται σε αιμοκάθαρση: **τρόποι πρόληψης**
Γ. Ποθυμέρη, Π. Καραμπατάκης, Α.-Μ. Μπελεχρή, Π. Γιαμαλής, Χ. Δημητριάδης, Δ. Μέμμος
Νεφρολογική κλινική, Γενικό Νοσοκομείο "Ιπποκράτειο", Θεσσαλονίκη.
7. Διερεύνηση του φαινομένου κόπωσης των νοσηλευτών νεφρολογίας
Θ. Καυκιά¹, Μ. Κουράκος², Β. Λαγκάζαλη³, Μ. Εñευθερούδη⁴, Π. Τσούγια⁵
Διοικητικό Συμβούλιο ENEN

09.45-11.00 **ΣΤΡΟΓΓΥΛΟ ΤΡΑΠΕΖΙ**
Προεδρείο: *Δ. Τσακίρης, Α. Καραγιάννη*
Θέμα: "Νεφροπαθής με συνοδά νοσήματα"

Εισηγητές:

Καρδιαγγειακά
Δ. Τσακίρης

Ιογενείς Λοιμώξεις
Γ. Θανασά

Νεφρική Οστεοδυστροφία
Γ. Μυσερλής

Ψυχολογικά προβλήματα στη ΧΝΑ
Μ. Κουράκος

11.00-11.30 **Διάλειμμα - Καφές**

11.30-12.00 **ΔΙΑΛΕΞΗ: Οδοιπορικό της ENEN**
Προεδρείο: *Α. Δημητρίου*
Εισηγήτρια: *Π. Τσούγια*

12.00-13.30 ΕΤΑΙΡΙΚΕΣ ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ

Προεδρείο: *Π. Τσούγια – Β. Λαγκάζαλη*

Θέμα: "Ενδοφλέβια χορήγηση ερυθροποιητίνης: Απλή συνήθεια ή δικαιολογημένη ανάγκη"

Εισηγητές: *Κ. Σταματέλου, Σ. Χριστοδοουλήδου*

Συντονίστρια: *Ι. Θάνου*

JANSSEN-CILAG

Θέμα: "Περιτοναϊκή κάθαρση: μια πρόκληση για τη διεπιστημονική ομάδα"

Συντονίστρια: *Μ. Κωστενίδου*

Εισηγητές:

Αρχές ηιτουργίας περιτοναϊκής κάθαρσης

Κ. Κατωπόδης

Ενημέρωση και ένταξη ασθενών

Μ. Οικονόμου

Εκπαίδευση και παρακολούθηση ασθενών

Α. Χαρθαλιάς

Θεραπευτικές δυνατότητες - Εξελίξεις
και προοπτικές

Α. Ανδρίκος

DIOPHAR A.E.

13.30-13.45 ΕΟΡΤΑΣΜΟΣ ΠΑΓΚΟΣΜΙΑΣ ΗΜΕΡΑΣ ΝΟΣΗΛΕΥΤΗ.

ΔΙΑΛΕΞΗ: "Ο αγώνας των νοσηλευτών κατά της φτώχειας"

Προεδρείο: *Α. Ζιάγκα*

Εισηγήτρια: *Μ. Αβραμικά*

13.45-14.45 Γεύμα

14.45-16.00 ΕΛΕΥΘΕΡΕΣ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ (Β΄ ΟΜΑΔΑ)

Προεδρείο: *Α. Λάσκαρη, Ζ. Μπήδιου*

8. Εκπαίδευση ασθενών στη συνεχή φορητή περιτοναϊκή κάθαρση
Χρ. Σταυροπούλου, Δ. Τσακίρης, Ν. Κοτζαδάμης, Ε. Ντουνούση,
Μ. Παπακωνσταντίνου, Θ. Τασούλα, Σ. Ποθυχρονιάδου
ΜΠΚ, Γενικό Νοσοκομείο Βέροιας

9. **Εκτιμήσεις και κλινικές παρατηρήσεις από τις μονάδες περιτοναϊκής κάθαρσης και τεχνητού νεφρού του Ν.Γ. Νοσοκομείου Καβάλας**
Μ. Βενέτη, Χ. Φωτοπούλου
ΜΠΚ και ΜΤΝ, Νομαρχιακό Γενικό Νοσοκομείο Καβάλας
10. **Αίτια αλλαγής μεθόδου υποκατάστασης της νεφρικής λειτουργίας**
Ι. Τσουκίδου, Π. Παγκίδης, Π. Ροΐδη, Ζ. Πούηλιου, Α. Μπαδινάκη, Ε. Μπαδινάκη, Γ. Μητολίδου, Β. Νάκα, Ε. Δεληχανίδου, Σ. Αραμπατζή, Γ. Βαγιωνάς
ΜΠΚ, Β' Νοσοκομείο ΙΚΑ, Θεσσαλονίκη
11. **Οδοί χορήγησης ινσουλίνης σε διαβητικούς ασθενείς υπό συνεχή φορητή περιτοναϊκή κάθαρση**
Ε. Μπαδινάκη, Α. Μπαδινάκη, Π. Παγκίδης, Ι. Τσουκίδου, Δ. Κανετίδης, Σ. Αραμπατζή, Γ. Βαγιωνάς
ΜΠΚ, Β' Νοσοκομείο ΙΚΑ, Θεσσαλονίκη
12. **Οξεία νεφρική ανεπάρκεια**
Μ. Ευθυμίου¹, Μ. Χανιά²
¹Μ.Τ.Ν. Γενικό Νοσοκομείο Σπάρτης, ²Προϊσταμένη Τ.Ε.Π Γενικό Νοσοκομείο Σπάρτης
13. **Νοσηλευτική φροντίδα ασθενών με οξεία νεφρική ανεπάρκεια**
Ε. Δεληχανίδου, Γ. Κουτσογεωργοπούλου, Θ. Κουπατσιάρη, Ε. Αργιαντοπούλου, Β. Μπίνα, Σ. Σπαΐα, Ν. Ασκηπίδης, Ε. Πάνου, Α. Βαγιωνά, Ι. Τσουκίδου, Σ. Ιωαννίδου, Σ. Αραμπατζή, Γ. Βαγιωνάς
Νεφρολογική κλινική, Β' Νοσοκομείο ΙΚΑ, Θεσσαλονίκη
14. **Συνεχής αιμοδιήθηση στη μονάδα εντατικής θεραπείας**
Ε. Τσάφου, Α. Παπαδοπούλου
ΜΕΘ, Νοσηλευτικού Ιδρύματος Μετοχικού Ταμείου Στρατού (ΝΙΜΤΣ), Αθήνα

15. Εμπειρία νεφρολογικού κέντρου σε εναλλακτικές μεθόδους αιμοκάθαρσης στην αντιμετώπιση της χρόνιας νεφρικής ανεπάρκειας τελικού σταδίου

Ε. Παρασίδου, Γ. Καθαϊτζίδου, Α. Χατζηανδρέα, Χ. Τόμπα,
Ε. Κύρογλου, Σ. Κουρέλη, Ι. Γριβέας, Γ. Σακελληαρίου
Νεφρολογικό τμήμα, Γ.Π.Ν. ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ Θεσσαλονίκης

16. Υποκατάσταση νεφρικής λειτουργίας σε βαριά πάσχοντες ασθενείς

Ε. Καρπουχτού, Χ. Μαρνέρας, Χ. Βασιλοπούλου
Νεφρολογικό Κέντρο Πανεπιστημιακού Νοσοκομείου Πάτρας

16.00-16.30 ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ

16.30-21.30 ΑΝΑΧΩΡΗΣΗ ΓΙΑ ΘΕΣ/ΝΙΚΗ
Ελεύθερος χρόνος για περιήγηση στην πόλη της Θεσσαλονίκης

08.30-09.45 ΕΛΕΥΘΕΡΕΣ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ (Γ΄ ΟΜΑΔΑ)

Προεδρείο: *Μ. Κουράκος, Θ. Καυκιά*

17. Αίτια νοσηλείας ασθενών σε εξωνεφρική κάθαρση σε νεφρολογική κλινική για 2 συνεχόμενα έτη.
Ι. Καθαμπόκη, Ε. Γκούμας, Μ. Οικονόμου, Ι. Θεοδώρου, Ε. Κοηλιούση, Σ. Δήμου, Π. Νούσια, Κ. Βουληγαράκη, Β. Μπέτσιου, ΚΧ. Σιαμόπουλος
Νεφρολογική Κλινική, Πανεπιστημιακό Γενικό Νοσοκομείο Ιωαννίνων
18. Επίδραση της κλασικής ηπαρίνης και της ηπαρίνης χαμηλού μοριακού βάρους στη βιοσυμβατότητα της αιμοκάθαρσης
Μ. Κωστίκου¹, Ζ. Μπήδιου¹, Π. Ασημοπούλου¹, Α. Τυρλιώνη¹, Σπ. Λιάκος¹, Α. Μακέδου², Δ. Γρέκας¹
¹Α΄ Παθολογική Κλινική, ΜΤΝ, ΓΠΠΝ ΑΧΕΠΑ Θεσσαλονίκης, ²Εργαστήριο Μικροβιολογίας, Β΄ Παιδιατρικής Κλινικής, ΓΠΠΝ ΑΧΕΠΑ Θεσσαλονίκης
19. Η επίδραση της αυξημένης σε συχνότητα αιμοκάθαρσης στη ρύθμιση της αρτηριακής υπέρτασης.
Ε. Γκούμας, Ι. Θεοδώρου, Η. Δήμος, Σ. Γιάννου, Λ. Παπαγιάννη, Β. Χριστογιάννη, Κ. Καμπίσιου, Μ. Θεοδώρου, Β. Τζίμα, Α. Δημητρίου, Κ.Χ. Σιαμόπουλος
Νεφρολογική Κλινική, Πανεπιστημιακό Γενικό Νοσοκομείο Ιωαννίνων
20. Η γνώση των αιμοκαθαιρόμενων ασθενών για την περιεκτικότητα των τροφών του διαιτολογίου τους σε νάτριο, κάλιο και φωσφόρο
Θ. Γαραμαζίδου, Α. Γκιοβρέκη, Λ. Μορφακίδου, Χ. Ηηιού, Π. Καραπαναγιώτου
Νεφρολογικό Τμήμα, Γενικό Νοσοκομείο Κομοτηνής
21. Μεσογειακό κέντρο διακοπών αιμοκάθαρσης: εμπειρία από τα 3 πρώτα χρόνια λειτουργίας.
Ε. Βογιατζάκη, Γ. Βέγκερτ, Τ. Ανδρουθάκη, Δ. Τζανετάκη
Μεσογειακό Κέντρο Διακοπών Αιμοκάθαρσης Α.Ε. Καθέσσα-Γαζίου, Ηράκλειο Κρήτης.

22. Αντιμετώπιση οξέων συμβάντων κατά τη διάρκεια της συνεδρίας αιμοκάθαρσης από το νοσηλευτικό προσωπικό μονάδας τεχνητού νεφρού
 Α. Δούκα, Α. Γαλήνη, Ε. Ζήση, Ε. Ξανθοπούλου, Θ. Πεχλιβανίδου, Α. Βαϊνάς
MTN, Κλινική Γαλήνός, Θεσσαλονίκη
23. Οξέα συμβάματα σε ασθενείς σε αιμοκάθαρση
Ζ. Θεοδοσάκη, Ε. Βεληβασάκη, Ο. Θεοδοσάκη, Χ. Χουστουλήκη, Σ. Φακουκάκη, Μ. Κελεσίδου, Π. Παπαδάκη, Ν. Τζενάκης
MTN, Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο Ηρακλείου
24. Η χρήση κινητών τηλεφώνων και πιθανές παρεμβολές στα μηχανήματα αιμοκάθαρσης.
Δ. Γεωργαρά, Γ. Βουτσάς, Α. Καηλιάνος Α. Ζέρβα
MTN, Γενικό Νοσοκομείο Κ/Υ Κυπαρισσίας

9.45-11.15 **ΣΤΡΟΓΓΥΛΟ ΤΡΑΠΕΖΙ**

Προεδρείο: *Μ. Παππάς, Α. Ζαπραΐδου*

Θέμα: "Ποιότητα ζωής του νεφροπαθή-Νεώτερα δεδομένα"

Εισηγητές:

Ποιότητα ζωής ασθενών σε αιμοκάθαρση

Π. Τσίτσος

Ποιότητα ζωής ασθενών σε περιτοναϊκή κάθαρση

Μ. Οικονόμου

Ποιότητα ζωής σε παιδιά με ΧΝΑ

Δ. Χασκή

Ποιότητα ζωής σε ασθενείς με νεφρική μεταμόσχευση

Α. Τράντα

Αθλητισμός: Ασφαλής δείκτης ποιότητας ζωής του νεφροπαθή

Ν. Καραντάκος

11.15-11.45 **Διάλειμμα**

11.45-13.15 ΕΤΑΙΡΙΚΕΣ ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ

Προεδρείο: *Π. Τσούγια, Β. Λαγκάζαλη*

Θέμα: "Ερυθροποιτίνη: Εκτιμήσεις για τη βέλτιστη οδό χορήγησης"

Εισηγήτρια: *Αναστασία Λιοσσάτου*

ROCHE HELLAS A.E.

Θέμα: "Νεότερα δεδομένα στη θεραπεία της αναιμίας της ΧΝΑ"

Εισηγητής: *Γεώργιος Σταυγιανουδάκης*

GENESIS PHARMA

13.15-14.30 ΣΤΡΟΓΓΥΛΟ ΤΡΑΠΕΖΙ

Προεδρείο: *Ι. Θάνου, Μ. Κωστανίδου*

Θέμα: Ηθική και δεοντολογικά διλήμματα στην άσκηση της νεφρολογικής νοσηλευτικής - Δικαιώματα νοσηλευτών και ασθενών

Εισηγητές:

Το νομικό πλαίσιο

Ε. Αναπλιώτου

Το δικαίωμα στη ζωή και οι προεκτάσεις του στον κλινικό χώρο: Νοσηλευτικές απόψεις

Μ. Γκίκα

Ηθικά και ατομικά δικαιώματα ασθενών

Γ. Καστρινάκης

Η θρησκευτική και ηθική διάσταση επί του θέματος των δικαιωμάτων των νοσηλευτών και των ασθενών

Αγιορείτης Μοναχός Μωυσής

14.30-15.15 Γεύμα

15.15-16.30 ΕΛΕΥΘΕΡΕΣ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ (Δ΄ ΟΜΑΔΑ)

Προεδρείο: *Α. Κιριμλίδου, Σ. Αραμπατζή*

25. Ποιότητα ζωής και αιμοκάθαρση: πώς την αξιολογούν οι ασθενείς της μονάδας μας

Α. Καραγκούνη, Δ. Σταυριανάκη, Γ. Αναγνωστόπουλος,

Γ. Πουηίδα, Ε. Τσακιρίδη, Θ. Δέρβου, Μ. Σιακωτός

Νεφρολογικό Τμήμα & MTN, Νοσοκομείο Δυτικής Αττικής, Αθήνα

26. **Οικογενής νεανική νεφρωνόφθιση.**
Γ. Πουθιάση, Μ. Ράηλη, Μ. Ρήγα, Σ. Μπάμπαλη,
Γ. Μπριστογιάννης
MTN, Γ. Ν. Καθαμάτας
27. **Η αιμοκάθαρση ως θεραπευτική προσέγγιση της πρωτοπαθούς υπεροξαλουρίας τύπου I: προβλήματα ασθενούς-σχεδιασμός νοσηλευτικής φροντίδας**
Ο. Δελημάρκου, Δ. Γιοσάκη, Ι. Αληγεωργίου, Μ. Μιτζέηου,
Ι. Εμμανουήλ, Σ. Λεονταρίτη
MTN, 401 Γενικό Στρατιωτικό Νοσοκομείο Αθηνών
28. **Σύστημα διασφάλισης ποιότητας ISO 9001: 2000 της μονάδας τεχνητού νεφρού Κυπαρισσίας**
Δ. Γεωργαρά, Π. Πρεζεράκος, Ν. Γδοντέλης, Α. Ζέρβα
MTN, Γενικό Νοσοκομείο Κ/Υ Κυπαρισσίας
29. **Έλεγχος της επανακυκλοφορίας για τον προσδιορισμό του τρόπου παρακέντησης της αρτηριοφλεβικής επικοινωνίας**
Μ. Ντούηα, Σ. Κοκοθάκη, Β. Παππά, Σ. Αραμπατζή, Dr Σ. Σπαΐα,
Dr Γ. Βαγιωνάς
MTN, Β' Νοσοκομείο ΙΚΑ Θεσσαλονίκης.
30. **Ψυχολογικά και κοινωνικά προβλήματα των νεφροπαθών και των οικογενειών τους στην εξωνεφρική κάθαρση.**
Α. Μπαδινάκη, Ε. Μπαδινάκη, Π. Παγκίδης, Φ. Κουτσούρα,
Ν. Γεωργιθιάς, Ι. Τσουκίδου, Β. Παππά, Σ. Αραμπατζή, Γ. Βαγιωνάς
ΜΠΚ & MTN, Β' Νοσοκομείο ΙΚΑ, Θεσσαλονίκη.
31. **Κόκκινη κλωστή δεμένη ...**
Μ. Φιλίππου¹, Β. Λαγκάζαλη²
¹Νηπιαγωγός Ειδικής Αγωγής, 5^ο Ειδικό Νηπιαγωγείο, ²Χειρουργικής Κλινικής Μεταμοσχεύσεων, Γενικό Νοσοκομείο Θεσ/νίκης Ιπποκράτειο.
32. **Ερυθροποιτίνη: το αποτελεσματικότερο όπλο για την αντιμετώπιση της αναιμίας των αιμοκαθαιρόμενων ασθενών**
Μ. Ντούηα, Σ. Κοκοθάκη, Β. Παππά, Σ. Αραμπατζή, Γ. Βαγιωνάς
MTN, Β' Νοσοκομείο ΙΚΑ, Θεσσαλονίκη

16.30-17.30 ΕΛΕΥΘΕΡΕΣ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ (poster)

Προεδρείο: Δ. Γιαννοπούλου, Γ. Ποθιμέρη

33. Η αιμοκάθαρση με διάλυμα ελεύθερο γλυκόζης δεν υπερτερεί εκείνης με διάλυμα γλυκόζης, αναφορικά με την αποβολή καλίου

Ε. Σωπάση, Π. Παπαδάκη

MTN. Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο Ηράκλειο Κρήτης

34. Πλεονεκτήματα από την έγκαιρη τοποθέτηση περιτοναϊκού καθετήρα σε ασθενείς υπό ένταξη σε συνεχή φορητή περιτοναϊκή κάθαρση

Α. Χασιώτη, Ε. Χαμπέρη, Β. Σωτηριάδου, Dr X. Συργκάνης

ΜΠΚ, Γενικό Νομαρχιακό Νοσοκομείο Βόλου

35. Καρκινικοί δείκτες σε ασθενείς τελικού σταδίου νεφρικής ανεπάρκειας (εξωνεφρική κάθαρση)

Θ. Γουθιώτη, Κ. Λαουμτζής, Η. Μαργέλλος, Ο. Μποβοιέτη,

Μ. Σαρίδη, Α. Σταυρόπουλος

Γενικό Νοσοκομείο Κορίνθου

36. Οι δείκτες ηπατίτιδων Β και C σε μη εμβολιασμένους ασθενείς με νεφρική ανεπάρκεια σταδίου II-IV.

Μ. Ρίζου, Α. Μπανιώτη, Ε. Κοθιούση, Ι. Θεοδώρου, Μ. Οικονόμου,

Ο. Φασούλα, Ε. Τζαλαβρά, Κ. Βουήγαράκη, Κ.Χ. Σιαμόπουλος

Νεφρολογική Κλινική, Πανεπιστημιακό Γενικό Νοσοκομείο Ιωαννίνων.

37. Ο παράγοντας "ηλικία" στην παρακολούθηση ηηπτών νεφρικού μοσχεύματος: ιδιαιτερότητες & προσδοκίες.

Α. Τράντα, Β. Λαγκάζαλη, Α. Ποταμοπούλου, Β. Τριανταφυλλίδου

Χειρουργική Κλινική Μεταμοσχεύσεων, Γ.Π.Ν. "Ιπποκράτειο" Θεσσαλονίκης

38. Η διακύμανση της INF-a και του ιϊκού φορτίου HCV-RNA στους αιμοκαθαιρόμενους ασθενείς με HCV.

Ζ. Μπήδου¹, Γ. Βούβαρη¹, Α. Μπάγκαθα¹, Α. Καθαϊτζή¹,

Γ. Ορφανάκη¹, Κ. Μανδραβέλη², Δ. Γρέκας¹

¹Α' Παθολογική Κλινική, ΜΤΝ, ΓΠΠΝ ΑΧΕΠΑ Θεσσαλονίκης, ²Εργαστήριο Μικροβιολογίας ΓΠΠΝ ΑΧΕΠΑ Θεσσαλονίκης

39. Η 11ετής νοσηλευτική εμπειρία της νεφρολογικής κλινικής στα συμβάματα της διαδερμικής βιοψίας νεφρού.

Ι. Καθαμπόκη, Σ. Δήμου, Ε. Τζαθαβρά, Β. Στεργίου,
Π. Νικολόπουλος, Λ. Τακούλη, Β. Μπέτσιου, Κ. Βουλγαράκη,
Κ.Χ. Σιαμόπουλος
Νεφρολογική Κλινική, Πανεπιστημιακό Γενικό Νοσοκομείο Ιωαννίνων.

40. Είναι μόνο 4 ώρες!

Χ. Δούτσιου, Θ. Καυκιά, Τ. Φαθακίδου, Β. Παππά, Σ. Αραμπατζή,
Dr Σοφία Σπαΐα, Dr Γεώργιος Βαγιωνάς
MTN, Β' Νοσοκομείο ΙΚΑ, Θεσσαλονίκη

17.30-18.30 ΣΤΡΟΓΓΥΛΟ ΤΡΑΠΕΖΙ

Προεδρείο: *Μ. Μαράκη, Μ. Ελευθερούδη*

Θέμα: "Πρωτόκολλα νεφρολογικής νοσηλευτικής"

Εισηγητές:

Νεοεντασόμενος ασθενής

Θ. Καυκιά

Μεταμόσχευση

Π. Γεωργάκη

Δηλητηριάσεις

Κ. Νάσκαρη

Πλασμαφαίρεση

Μ. Ελευθερούδη

Λοιμώξεις

Γ. Θανασά

18.30-19.15 ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

19.15-20.05 ΤΕΛΕΤΗ ΛΗΞΗΣ

Προεδρείο: *Π. Τσούγια*

ΔΙΑΛΕΞΗ: "Και αν το πραγματικό δεν είναι αληθές;"

Εισηγητής: *Λ. Σιάσος*

20:05-20:15 ΑΠΟΝΟΜΗ ΒΡΑΒΕΙΟΥ ΚΑΛΥΤΕΡΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

21.30 Επίσημο Δείπνο

08.00-14.0 ΟΜΟΡΦΙΕΣ ΤΗΣ ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ

Σύντομο Οδοιπορικό

Γεύμα

Αναχώρηση

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Η Οργανωτική Επιτροπή εκφράζει τις θερμές ευχαριστίες της στις παρακάτω εταιρείες για τη γενναιόδωρη χορηγία τους.

ROCHE HELLAS A.E.
JANSSEN CILAG A.E.B.E.
GENESIS PHARMA S.A.
DIOPHAR A.E
MEDICAL PRODUCTS Ε.Π.Ε.
ARITI A.E.

Επίσης, η Οργανωτική Επιτροπή εκφράζει ευχαριστίες στις παρακάτω εταιρείες για την ενίσχυση του στόχου του Συνεδρίου.

ARROW ΕΛΛΑΣ Α.Ε.
ARTLIFE Α.Ε.
AVENTIS PHARMA
BARD ΕΛΛΑΣ Α.Ε.
BAXTER HELLAS Ε.Π.Ε.
BIANEX Α.Ε.
CANA Α.Ε.
DEMO ABEE
DIAL Α.Ε.
DOCTUM ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΗ Α.Ε.
JASONPHARM Α.Ε.
JOHNSON & JOHNSON HELLAS Α.Ε.
ΚΡΕΞΗΣ Γ. & ΥΙΟΣ Ο.Ε.
LEO PHARMACEUTICAL ΕΠΕ
MEDISPES ΑΕΒΕ
MEDI SUP Α.Ε.
MENARINI DIAGNOSTICS Α.Ε.Β.Ε.
NEPHROTECH ΕΡΕ
ΟΜΙΚΡΟΝ MEDICAL Α.Ε.
UNI PHARMA Α.Ε.
VERMA DRUGS ΑΒΕΕ
VIOLAK INTERNATIONAL Α.Ε.
ABBOTT LABORATORIES Α.Ε.
Ι. ΛΑΔΑΚΗΣ Α.Ε.
ΠΑΡΟΦΙΛ Ο.Ε.

ΠΕΡΙΛΗΨΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Αβραμικά Μαρία,

(N) Καθηγήτρια Εφαρμογών, ΑΤΕΙ, Θεσσαλονίκη

Αληγεωργίου Ιωάννα,

MTN, 401 Γενικό Στρατιωτικό Νοσοκομείο, Αθήνα(15)

Αραμπατζή Σοφία,

(N) Προϊσταμένη Μονάδων Εξωνεφρικής Κάθαρσης, Β' Νοσ. ΙΚΑ, Θεσσαλονίκη (4), (17), (16), (29), (5), (9), (19)

Αργιαντοπούλου Εύη,

(N), Νεφρολογική Κλινική, Β' Νοσοκομείο ΙΚΑ, Θεσσαλονίκη (19)

Αναγνωστόπουλος Γεώργιος,

(I), Νεφρολογικό τμήμα & MTN, Νοσοκομείο Δυτικής Αττικής, Αθήνα (30)

Αναπλιώτου Ειρήνη,

Νομικός

Ανδρικός Αιμίλιος

(I) Πανεπιστημιακό ΓΝ Ιωαννίνων

Ανδρουθάκη Τίνυ,

Μεσογειακό Κέντρο Διακοπών Αιμοκάθαρσης, Ηράκλειο, Κρήτη (10)

Ασημοπούλου Παναγιώτα,

(N) MTN, ΓΠΠΝ "ΑΧΕΠΑ", Θεσσαλονίκη (41), (39),

Ασκεπίδης Νικόλαος,

(I) Νεφρολόγος, MTN, Β' Νοσ. ΙΚΑ, Θεσσαλονίκη (19)

Β

Βαγιωνά Αργυρή,

(I) Ειδικευόμενη Νεφρολογίας, Β' Νοσ. ΙΚΑ, Θεσσαλονίκη (19)

Βαγιωνάς Γεώργιος,

Dr (I) Νεφρολόγος, Διευθυντής Νεφρολογικών Τμημάτων, Β' Νοσ. ΙΚΑ, Θεσσαλονίκη (4), (17), (16), (29), (5), (9), (19)

Βαϊνάς Ανδρέας,

(I), MTN, Κλινική "Γαληνός", Θεσσαλονίκη (33)

Βασιλοπούλου Χριστίνα,

(N) Νεφρολογικό Κέντρο, ΠΝ, Πάτρα (18)

Βαφειάδου Στυλιανή,

(N), MTN, Γενικό Νοσοκομείο, Δράμα (26)

Βογιατζάκη Ειρήνη,

(N), Μεσογειακό Κέντρο Διακοπών Αιμοκάθαρσης, Ηράκλειο, Κρήτη (10)

Βέγκερτ Γκαμπριέλα,

(N) Μεσογειακό Κέντρο Διακοπών Αιμοκάθαρσης, Ηράκλειο, Κρήτη (10)

Βελιβασάκη Ειρήνη,

(N) MTN, Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο, Ηρακλείου, Κρήτη (13)

Βενέτη Μαρία,

(N) Νεφρολογίας, MTN, Γενικό Νοσοκομείο, Καβάλα (7)

Βούβαρη Γεωργία,

(N) MTN, ΓΝ "ΑΧΕΠΑ", Θεσσαλονίκη (40)

Βουλγαράκη Κωνσταντίνα,

(N) Τομέαρχης, ΠΠΝ, Ιωάννινα (34), (36), (35)

Βουτσάς Γρηγόριος,

(I) MTN, Γενικό Νοσοκομείο, Κυπαρισσία (8)

Γ

Γαλήνη Άννα,

(N) Προϊσταμένη MTN, "Γαθηνός", Θεσσαλονίκη (33)

Γδοντέλης Νικόλαος,

(I) Τεχνικός Διευθυντής Priority Quality Consultance, MTN, Γενικό Νοσοκομείο, Κυπαρισσία (12)

Γεωργάκη Παρασκευή,

(N) Χειρουργικής, Χειρουργική Κλινική Μεταμοσχεύσεων, ΓΝ "Ιπποκράτειο", Θεσσαλονίκη

Γεωργαρά Δήμητρα,

(N) MTN, Γενικό Νοσοκομείο, Κυπαρισσία (8), (12)

Γεωργιλάς Νικόλαος,

(I) Νεφρολόγος, ΜΠΚ, Β' Νοσ. ΙΚΑ, Θεσσαλονίκη (4)

Γιαμαλής Παναγιώτης

(I), Επιμ. Β' MTN Ιπποκράτειο, Θεσσαλονίκη

Γιαννοπούλου Δήμητρα,

(N) Νεφρολογίας, Τομέαρχης, ΓΝ "Άγιος Δημήτριος", Θεσσαλονίκη

Γιάννου Σωτηρία,

(N) Νεφρολογίας, ΠΠΝ, Ιωάννινα (37),

Γιαραμαζίδου Θεώνη,

(N), Νεφρολογικό τμήμα, Γενικό Νοσοκομείο, Κομοτηνής (2)

Γιοσάκη Δήμητρα,

(N) MTN, 401 Γενικό Στρατιωτικό Νοσοκομείο, Αθήνα (15)

Γκίκα Μαρία,

(N) Ελέγχου Λοιμώξεων Νοσοκομείου Ελληνικού Ερυθρού Σταυρού, Δρ Τμήματος Νοσηλευτικής Πανεπιστημίου Αθηνών

Γκιοβρέκη Αικατερίνη,

(N) Νεφρολογικό τμήμα, Γενικό Νοσοκομείο, Κομοτηνής (2),

Γκούμας Ευάγγελος,

(N) Νεφρολογίας, Προϊστάμενος MTN, ΠΠΝ, Ιωάννινα (34), (37),

Γουλιώτη Θεοδώρα,

(I), Ειδικευόμενη Ιατρικής Βιοπαθολογίας, Γενικό Νοσοκομείο, Κόρινθος (14)

Γρέκας Δημήτριος,

(I) Νεφρολόγος, Καθηγητής Παθολογίας-Νεφρολογίας, Νεφρολογικό Τμήμα, ΠΓΝ "ΑΧΕΠΑ", Θεσσαλονίκη (41), (39), (40)

Γριβέας Ιωάννης,

(I) Νεφρολογικό Τμήμα, ΓΠΝ "Παπαγεωργίου", Θεσσαλονίκη (21)

Δ

Δελημάρκου Ουρανία,

MTN, 401 Γενικό Στρατιωτικό Νοσοκομείο, Αθήνα (15)

Δελχανίδου Ελένη,

(N) Νεφρολογίας, Νεφρολογική Κλινική, Β' Νοσ. ΙΚΑ, Θεσσαλονίκη (9), (19)

Δέρβου Θεώνη,

(N) Νεφρολογικό τμήμα & MTN, Νοσοκομείο Δυτικής Αττικής, Αθήνα (30), (31), (32)

Δημητριάδης Χρυσόστομος,

(I), Νεφρολόγος

Δημητρίου Αγγελική,

(N) Διευθύντρια Ν.Υ., ΠΠΝ, Ιωάννινα (37)

Δήμου Σοφία,

(N), Νεφρολογική Κλινική, ΠΓΝ, Ιωάννινα (36),

Δήμος Ηλίας,

(N), Νεφρολογική Κλινική, ΠΓΝ, Ιωάννινα (37)

Δούκα Αναστασία,

(N) Προϊσταμένη MTN, "Γαθηνός", Θεσσαλονίκη (33)

Δούτσιου Χριστίνα,

(N) Νεφρολογίας, MTN, Β' Νοσ. ΙΚΑ, Θεσσαλονίκη (29)

Ε

Ελευθερούδη Μαριάννα,

(Ν) Νεφρολογίας, Νεφρολογική Κλινική, ΓΠΝ "Παπαγεωργίου", Θεσσαλονίκη (28)

Εμμανουήλ Ιωάννης,

MTN, 401 Γενικό Στρατιωτικό Νοσοκομείο, Αθήνα (15)

Ευθυμίου Μαρία,

(Ν) Νεφρολογίας, MTN, Γενικό Νοσοκομείο, Σπάρτη (24), (25)

Ζ

Ζαπραΐδου Άννα,

(Ν) Νεφρολογίας, Αθήνα

Ζέρβα Αδαμαντία,

(Ι) Νεφρολόγος, Διευθύντρια MTN, ΓΝ Κυπαρισσίας (8), (12)

Ζήση Ελένη,

(Ν) MTN, Κλινική "Γαληνός", Θεσσαλονίκη (33)

Ζιάγκα Ανθή,

(Ν) Διευθύντρια Νοσηλευτικής Υπηρεσίας, Γ.Ν. "Ιπποκράτειο", Θεσ/νίκη

Η

Ηλιού Χρύσα,

(Ν) Νεφρολογικό τμήμα, Γενικό Νοσοκομείο, Κομοτηνή (2)

Θ

Θανασά Γεωργία,

(Ν) Νεφρολογίας-Παθολογίας, Υπεύθυνη Λοιμώξεων Γ.Ν. "Γ.Γεννηματάς", Αθήνα

Θάνου Ιωάννα,

(Ν) Νεφρολογίας, Δ/ντρια Ν.Υ. Νοσηλευτικό κέντρο "Κυανούς Σταυρός", Αθήνα

Θεοδοσάκη Ζωή,

(Ν) MTN, Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο, Ηρακλείου, Κρήτη (13)

Θεοδοσάκη Ουρανία,

(Ν) Νευροχειρουργικής, Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο, Ηρακλείου, Κρήτη (13)

Θεοδώρου Ιωάννα,

(Ν), Νεφρολογική Κλινική, ΠΓΝ, Ιωάννινα (34), (37), (35)

Θεοδώρου Μαρία,

(Ν) Νεφρολογική Κλινική, ΠΓΝ, Ιωάννινα (37),

I

Ιωαννίδου Συμέλα,

(N) Προϊσταμένη Νεφρολογικής Κλινικής, Β' Νοσ. ΙΚΑ, Θεσσαλονίκη (19)

K

Καθαϊτζή Αναστασία,

(N) MTN, ΓΝ "ΑΧΕΠΑ", Θεσσαλονίκη (40)

Καθαϊτζίδου Γεωργία,

(N) Νεφρολογικό Τμήμα, ΓΠΝ "Παπαγεωργίου", Θεσσαλονίκη (21)

Καλαμπόκη Ιωάννα,

(N) Νεφρολογίας, ΠΠΝ, Ιωάννινα (34), (36),

Καλλιάνος Αναστάσιος,

(I) MTN, Γενικό Νοσοκομείο, Κυπαρισσία (8)

Καμπίσιου Κρυστάλλω,

(N), Νεφρολογική Κλινική, ΠΓΝ, Ιωάννινα (37),

Κανετίδης Δημήτριος,

(I), Νεφρολόγος, ΜΠΚ, Β' Νοσ. ΙΚΑ, Θεσσαλονίκη (5)

Καραγιάννη Άννα,

(N) Νεφρολογίας, Προϊσταμένη MTN, ΓΝ "Παπανικολάου", Θεσσαλονίκη

Καραγκούνη Αγαθή,

(N) Νεφρολογίας, Προϊσταμένη MTN, ΠΓΝ "Δυτικής Αττικής", Αθήνα (30), (31), (32)

Καραμπατάκης Παναγιώτης,

(N) Νεφρολογίας-Παθολογίας, MTN, ΓΝ "Ιπποκράτειο", Θεσσαλονίκη (11)

Καραντάκος Νικόλαος

Πρόεδρος αθλουμένων νεφροπαθών

Καραπαναγιώτου Παναγιώτα,

(N) Νεφρολογικό τμήμα, Γενικό Νοσοκομείο, Κομοτηνής (2)

Καρπουτσά Ειρήνη,

(N) Νεφρολογίας, Νεφρολογικό Κέντρο, ΠΝ, Πάτρα (18)

Καστρινάκης Γεώργιος,

Δημοσιογράφος

Κατοπώδης Κωνσταντίνος,

(I) Νεφρολόγος ΠΓΝ Ιωαννίνων

Καυκιά Θεοδώρα,

(N) Νεφρολογίας-Παθολογίας, MTN, Β' Νοσ. ΙΚΑ, Θεσσαλονίκη (29), (28)

Κελεσιδου Μαρία,

(N) Παθολογίας-Νεφρολογίας, MTN, Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο, Ηρακλείου, Κρήτη (13)

Κιριμλίδου Άννα,

(N) Νεφρολογίας, Προϊσταμένη MTN, Ιατρικό Διαβαθκανικό Κέντρο, Θεσσαλονίκη

Κοκκίνου Εηπίδα,

(N) Νεφρολογίας, Προϊσταμένη MTN, ΠΓΝ "Δυτικής Αττικής", Αθήνα (31)

Κοκολάκη Στυλιανή,

(N) MTN, Β' Νοσ. ΙΚΑ, Θεσσαλονίκη (17), (16)

Κοιλιούση Έλλη,

(N), Νεφρολογική Κλινική, ΠΓΝ, Ιωάννινα (34), (35)

Κοτσαδάμης Νικόλαος,

(I) ΜΠΚ, Γενικό Νοσοκομείο, Βέροια (6)

Κουπατσιάρη Θωμά,

(N) Νεφρολογίας, Νεφρολογική Κλινική, Β' Νοσ. ΙΚΑ, Θεσσαλονίκη (19)

Κουράκος Μιχάλης,

(N) Νεφρολογίας-Ψυχιατρικής, MTN, ΓΝ Βούλας, Αθήνα (28)

Κουρέλη Σταυρούλα,

(N) Προϊσταμένη Νεφρολογικών Τμημάτων, ΓΝ "Παπαγεωργίου", Θεσσαλονίκη (21)

Κουτσούρα Φλωρίνα,

(N) Νεφρολογίας, MTN, Β' Νοσ. ΙΚΑ, Θεσσαλονίκη (4)

Κουτσογεωργοπούλου Γεωργία,

(N) Νεφρολογίας, Νεφρολογική Κλινική, Β' Νοσ. ΙΚΑ, Θεσσαλονίκη (19)

Κύρογλου Ευτυχία,

(N) MTN, ΓΝ "Παπαγεωργίου", Θεσσαλονίκη (21)

Κωστανίδου Μαγδαληνή,

(N) Νεφρολογίας-Παθολογίας, Προϊσταμένη ΜΣΦΠΚ, ΓΝ "Α.Φλέμινγκ", Αθήνα

Κωστίκου Μαρία,

(N) MTN, ΓΠΠΝ "ΑΧΕΠΑ", Θεσσαλονίκη (41), (39),

Λ

Λαγκάζαλη Βασιλική,

(N) Νεφρολογίας, Προϊσταμένη Χειρουργικής Κλινικής Μεταμοσχεύσεων, ΠΓΝ "Ιπποκράτειο", Θεσσαλονίκη (42), (44), (28)

Λαουμτζής Κωνσταντίνος,

Γενικό Νοσοκομείο, Κόρινθος (14)

Λάσκαρη Αναστασία,

(N) Νεφρολογίας-Παθολογίας, Προϊσταμένη ΠΔΧ κλινικής, ΓΝ Νίκαιας, Αθήνα

Λεονταρίτη Σταματία,

MTN, 401 Γενικό Στρατιωτικό Νοσοκομείο, Αθήνα (15)

Λιάκος Σπύρος,

(I), MTN, ΓΠΠΝ "ΑΧΕΠΑ", Θεσσαλονίκη (41), (39),

Λιοσάτου Αναστασία,

(N), MSc, Νεφρολογίας, ΜΝΤ, ΓΝ Κεφαλληνίας (20)

Μ

Μακέδου Αρετή,

Ιατρός, Εργαστήριο Μικροβιολογίας, Β' Παιδιατρική Κλινική, ΓΠΠΝ "ΑΧΕΠΑ", Θεσσαλονίκη (41), (39),

Μανδραβέλη Πηνελόπη,

Ιατρός, Εργαστήριο Μικροβιολογίας, ΓΠΠΝ "ΑΧΕΠΑ", Θεσσαλονίκη (40)

Μαράκη Μαρία,

(N) Σμήναρχος Ε.Α.

Μαργέλλος Ηλίας,

Γενικό Νοσοκομείο, Κόρινθος (14)

Μαρνέρας Χρήστος,

(N) Νεφρολογίας, MTN, ΠΠΓΝ, Ρίο, Πάτρα (18)

Μέμμος Δημήτριος,

(I), Νεφρολόγος, Διευθυντής Νεφρολογικού Τμήματος, ΓΝ "Ιπποκράτειο", Θεσσαλονίκη (11)

Μητολίδου Γεωργία,

(N), ΜΠΚ, Β' Νοσ. ΙΚΑ, Θεσσαλονίκη (9)

Μιτζέλου Μαρία,

(N) Ταγματάρχης Υγειονομικού, Υπεύθυνη MTN, 401 ΓΝΑ, Αθήνα (15)

Μορφακίδου Λ.,

Νεφρολογικό τμήμα, Γενικό Νοσοκομείο, Κομοτηνής (2),

Μπαγιατούδη Γεωργία,

(I) Νεφρολογικό τμήμα & MTN, Νοσοκομείο Δυτικής Αττικής, Αθήνα (32)

Μπάγκαθα Αναστασία,

(N) MTN, ΓΝ "ΑΧΕΠΑ", Θεσσαλονίκη (40)

Μπαδινάκη Άννα,

(N) Νεφρολογίας, ΜΠΚ, Β' Νοσ. ΙΚΑ, Θεσσαλονίκη (4), (5), (9),

Μπαδινάκη Έλενα,

(N) Νεφρολογίας, ΜΠΚ, Β' Νοσ. ΙΚΑ, Θεσσαλονίκη (4), (5), (9),

Μπάμπαλη Σταυρούλα,

MTN, Γενικό Νοσοκομείο, Καλαμάτα (22)

Μπανιώτη Αθανασία,

Νεφρολογική Κλινική, ΠΓΝ, Ιωάννινα (35)

Μπελεχρή Άννα-Μαρία,

(I), Νεφρολόγος, Αν. Διευθύντρια, MTN, ΓΝ "Ίπποκράτειο", Θεσσαλονίκη (11)

Μπέτσιου Βασιλεία,

(N), Νεφρολογίας, Προϊσταμένη Νεφρολογικής Κλινικής, ΠΝ, Ιωάννινα (34), (36),

Μπήδιου Ζωή,

(N) Νεφρολογίας-Παθολογίας, Προϊσταμένη MTN, ΓΝ "ΑΧΕΠΑ", Θεσσαλονίκη (41), (39), (40)

Μπίνα Βασιλική,

(N) Νεφρολογική Κλινική, Β' Νοσ. ΙΚΑ, Θεσσαλονίκη (19)

Μποβολέτη Ολυμπία,

Γενικό Νοσοκομείο, Κόρινθος (14)

Μπόκαρη Αναστασία,

(N) Νεφρολογικό τμήμα & MTN, Νοσοκομείο Δυτικής Αττικής, Αθήνα (32)

Μπολίκας Εμμανουήλ,

(N) Νεφρολογίας, MTN, ΓΝ "Βενιζέλειο", Ηράκλειο, Κρήτη (27)

Μπριστογιάννης Γεώργιος,

MTN, Γενικό Νοσοκομείο, Καλαμάτας (22)

Μυσερλής Γρηγόριος,

(I), Νεφρολόγος, Επιμελητής Α, Χειρουργική Κλινική Μεταμοσχεύσεων, ΓΝ "Ίπποκράτειο", Θεσσαλονίκη

Μωυσής Μοναχός Αγγελόπουλος,

Μοναχός-Συγγραφέας

N

Νάκα Βασιλική,

(N), ΜΠΚ, Β' Νοσ. ΙΚΑ, Θεσσαλονίκη (9)

Νάσκαρη Κωνσταντίνα,

(N), MTN Γενικό Νοσοκομείο Παίδων, "Α. & Π.Κυριακού", Αθήνα

Νικολόπουλος Πέτρος,

Νεφρολογική Κλινική, ΠΓΝ, Ιωάννινα (36)

Νούσια Παναγιώτα,

Νεφρολογική Κλινική, ΠΓΝ, Ιωάννινα (34)

Ντούλα Μαρία,

(N) Νεφρολογίας, ΜΤΝ, Β' Νοσ. ΙΚΑ, Θεσσαλονίκη (17), (16)

Ντουούση Ευαγγελία,

ΜΠΚ, Γενικό Νοσοκομείο, Βέροια (6)

Ξ

Ξανθοπούλου Ελίσσάβητ,

(N) ΜΤΝ, Κλινική "Γαληνός", Θεσσαλονίκη (33)

Ο

Οικονόμου Μαργαρίτα,

(N) Νεφρολογίας, Προϊσταμένη ΜΣΦΠΚ, ΠΠΝ, Ιωάννινα (34), (35)

Ορφανάκη Γεωργία,

(I), ΜΤΝ, ΓΝ "ΑΧΕΠΑ", Θεσσαλονίκη (40)

Π

Παγκίδης Παναγιώτης,

(I), Νεφρολόγος, ΜΠΚ, Β' Νοσ. ΙΚΑ, Θεσσαλονίκη (4), (5), (9),

Πάνου Ελένη,

(I), Ειδικευόμενη Νεφρολογίας, Β' Νοσ. ΙΚΑ, Θεσσαλονίκη (19)

Παπαγιάννη Λαμπρινή,

(N), Νεφρολογίας, ΜΤΝ, ΠΝ, Ιωάννινα (37),

Παπαδάκη Ευαγγελία,

(N) ΜΤΝ, ΓΠΝ "Βενιζέλειο-Πανάνειο", Ηράκλειο, Κρήτη (27)

Παπαδάκη Παγώνα,

(N) Προϊσταμένη ΜΤΝ, Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο, Ηρακλείου, Κρήτη (13), (1)

Παπαδημητρίου Μενέλαος,

(I) Dr Νεφρολόγος, καθηγητής Παθολογίας-Νεφρολογίας, Α.Π.Θ

Παπαδοπούλου Αγγελική,

(N), ΜΕΘ, Νοσηλευτικού Ιδρύματος Μετοχικού Ταμείου Στρατού (ΝΙΜΙΤΣ), Αθήνα (3)

Παπακωσταντίνου Ματίνα,

(I), ΜΠΚ, Γενικό Νοσοκομείο, Βέροια (6)

Παππά Βιολέττα,

(N) Νεφρολογίας, Υπεύθυνη ΜΤΝ, Β' Νοσ. ΙΚΑ, Θεσσαλονίκη(4), (17), (16), (29),

Παππάς Μιχαήλ,

(I), Γενικό Νοσοκομείο "Χατζηκώστα", Ιωάννινα

Παρασίδου Ευθυμία,

(N) Νεφρολογικό Τμήμα, ΓΠΝ "Παπαγεωργίου", Θεσσαλονίκη (21)

Πεχλιβανίδου Θεοδώρα,

(N) MTN, Κλινική "Γαληνός", Θεσσαλονίκη (33)

Πολυμέρη Γεωργία,

(N) Νεφρολογίας, Προϊσταμένη MTN, ΓΝ "Ιπποκράτειο", Θεσσαλονίκη (11)

Πολυχρονιάδου Σοφία,

(N) ΜΠΚ, Γενικό Νοσοκομείο, Βέροια (6)

Ποταμοπούλου Αγγελική,

(N) Χειρουργικής, Χειρουργική Κλινική Μεταμοσχεύσεων, ΓΝ "Ιπποκράτειο", Θεσσαλονίκη (44)

Πουλιάση Γεωργία,

(N) Νεφρολογίας, MTN, Γενικό Νοσοκομείο, Καλαμάτα (22)

Πουλίδα Γεωργία,

(N) Νεφρολογικό τμήμα & MTN, Νοσοκομείο Δυτικής Αττικής, Αθήνα (30), (31), (32)

Πούλιου Ζωή,

(N) Νεφρολογίας, ΜΠΚ, Β' Νοσ. ΙΚΑ, Θεσσαλονίκη (9)

Πρεζεράκος Παναγιώτης,

(N), Γενικό Νοσοκομείο, Κυπαρισσία (12)

Ρ

Ράλλη Μαρία,

MTN, Γενικό Νοσοκομείο, Καλαμάτα (22)

Ρήγα Μαγδαληνή,

MTN, Γενικό Νοσοκομείο, Καλαμάτα (22)

Ρίζου Μαρίνα,

(N), Νεφρολογική Κλινική, ΠΓΝ, Ιωάννινα (35)

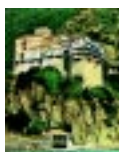
Ροΐδη Πολυτίμη,

(N) Νεφρολογίας, ΜΠΚ, Β' Νοσ. ΙΚΑ, Θεσσαλονίκη (9)

Σ

Σακελλαρίου Γεώργιος,

(I) Νεφρολόγος, Διευθυντής Νεφρολογικών Τμημάτων, ΓΝ "Παπαγεωργίου", Θεσσαλονίκη (21)

Σαλπινγίδης Κωνσταντίνος,

(I) Νεφρολογικό τμήμα & MTN, Νοσοκομείο Δυτικής Αττικής, Αθήνα (32)

Σαρίδη Μαρία,

Φοιτήτρια Νοσηλευτικής, Πανεπιστήμιο, Αθήνα (14)

Σαρρής Ευάγγελος,

(I) Νεφρολογικό τμήμα & MTN, Νοσοκομείο Δυτικής Αττικής, Αθήνα (31)

Σιακωτός Μάριος,

(I), Διευθυντής Νεφρολογικού Τμήματος, ΝΓΝ "Δυτικής Αττικής", Αθήνα (30), (31), (32)

Σιαμόπουλος Χ. Κωνσταντίνος,

(I) Καθηγητής Παθολογίας-Νεφρολογίας, Διευθυντής Νεφρολογικών Τμημάτων, ΠΠΝ, Ιωάννινα (34), (36), (37), (35)

Σιάσος Λάμπρος,

Καθηγητής Ιστορίας της Φιλοσοφίας, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο, Θεσσαλονίκη

Σπαΐα Σοφία Dr,

(I) Νεφρολόγος, MTN, Β' Νοσ. ΙΚΑ, Θεσσαλονίκη (16), (29), (19),

Σταυγιανουδάκης Γ.

(I)

Σταυριανάκη Δανάη,

(I) Νεφρολογικό τμήμα & MTN, Νοσοκομείο Δυτικής Αττικής, Αθήνα (30)

Σταυρόπουλος Αθανάσιος,

Γενικό Νοσοκομείο, Κόρινθος (14)

Σταυροπούλου Χρυσούλα,

(N) ΜΠΚ, Γενικό Νοσοκομείο, Βέροια. (6)

Στεργίου Βασιλική,

(N) Νεφρολογική Κλινική, ΠΓΝ, Ιωάννινα (36)

Συγκάνης Χρήστος,

Dr (I) Νεφρολόγος, Διευθυντής MTN, ΓΝ, Βόλος (23)

Σωπάση Ευδοκία,

(N), MTN, Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο, Ηράκλειο, Κρήτη (1)

Σωτηριάδου Βασιλική,

ΜΠΚ, Γενικό Νοσοκομείο, Βόλος (23)

Τ

Τακούλη Λαμπρινή,

Νεφρολογική Κλινική, ΠΓΝ, Ιωάννινα (36)

Τασούλα Θεοδώρα,

(N), Προϊστάμενη ΜΠΚ, Γενικό Νοσοκομείο, Βέροια (6)

Τζαλαβρά Ειρήνη,

(N), Νεφρολογική Κλινική, ΠΓΝ, Ιωάννινα (36), (35)

Τζανετάκη Δωροθέα,

(N) Μεσογειακό Κέντρο Διακοπών Αιμοκάθαρσης, Ηράκλειο, Κρήτη (10)

Τζενάκης Νικόλαος,

(I) MTN, Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο, Ηρακλείου, Κρήτη (13)

Τζίμα Βασιλική,

(N), Νεφρολογική Κλινική, ΠΓΝ, Ιωάννινα (37)

Τζωρμπατζάκη Ιωάννα,

(N) (N) MTN, ΓΠΝ "Βενιζέλειο-Πανάνειο", Ηράκλειο, Κρήτη (27)

Τόμπα Χαραλαμπία,

(N) Νεφρολογικό Τμήμα, ΓΠΝ "Παπαγεωργίου", Θεσσαλονίκη (21)

Τράντα Αναστασία,

(N) Χειρουργικής, Χειρουργική κλινική Μεταμοσχεύσεων, ΓΝ "Ιπποκράτειο", Θεσσαλονίκη (44)

Τριανταφυλλίδου Βασιλική,

(N) Χειρουργική κλινική μεταμοσχεύσεων, ΓΝ "Ιπποκράτειο", Θεσσαλονίκη (44)

Τσακίρης Δημήτριος,

(I), Νεφρολόγος, Διευθυντής Νεφρολογικών Τμημάτων, ΓΝ Βέροιας (6)

Τσακίριδη Ελπίδα,

(N) Νεφρολογικό τμήμα & MTN, Νοσοκομείο Δυτικής Αττικής, Αθήνα (30), (31), (32)

Τσάφου Ευτυχία,

(N), ΜΕΘ, Νοσηλευτικού Ιδρύματος Μετοχικού Ταμείου Στρατού (NIMITS), Αθήνα (3)

Τσίτσας Πέτρος,

(N), Νεφρολογίας, Προϊστάμενος MTN, ΓΝ Έδεσσας

Τσούγια Παναγιώτα,

(N) Τομέας Α' Παθολογικού Τομέα Εκπαίδευσης, ΝΥ Νοσ. Παίδων "Π. & Α. Κυριακού", Αθήνα (28)

Τσουκίδου Ιωάννα,

(N) Νεφρολογίας, ΜΠΚ, Β' Νοσ. ΙΚΑ, Θεσσαλονίκη(4), (5), (9), (19)

Τυρλιώνη Αγγελική,

(N) Νεφρολογίας, MTN, ΓΝ "ΑΧΕΠΑ", Θεσσαλονίκη (41), (39)

Φ

Φακουκάκη Σοφία,

(N) MTN, Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο, Ηρακλείου, Κρήτη (13)

Φαλακίδου Τάνια,

(N), MTN, Β' Νοσ. ΙΚΑ, Θεσσαλονίκη (29)

Φασούλα Όλγα,

Νεφρολογική Κλινική, ΠΓΝ, Ιωάννινα (35)

Φιλιππου Μαίρη,

Νηπιαγωγός Ειδικής Αγωγής, 5ο Ειδικό Νηπιαγωγείο, Γενικό Νοσοκομείο "Ιπποκράτειο", Θεσσαλονίκη (42)

Φωτοπούλου Χαραλαμπία,

(N) ΜΠΚ, Γενικό Νοσοκομείο, Καβάλας (7)

Χ

Χαμπέρη Ελένη,

ΜΠΚ, Γενικό Νοσοκομείο, Βόλος (23)

Χανιά Μαρία,

(N) Προϊσταμένη Τ.Ε.Π., Γενικό Νοσοκομείο, Σπάρτη (24), (25)

Χαρδαλιάς Ανδρέας

(N) Προϊστάμενος ΜΠΚ, ΓΝ Πάτρας

Χασιώτη Αικατερίνη,

(N), ΜΠΚ, Γενικό Νοσοκομείο, Βόλος (23)

Χασκή Διαμάντω,

(N) Παιδιατρικής-Νεφρολογίας, MTN, ΓΝ Παίδων "Α. Κυριακού", Αθήνα

Χατζηνανδρέα Αικατερίνη,

(N) Νεφρολογικό Τμήμα, ΓΠΝ "Παπαγεωργίου", Θεσσαλονίκη (21)

Χριστογιάννη Βασιλική,

(N), Νεφρολογική Κλινική, ΠΓΝ, Ιωάννινα (37)

Χουστουλάκη Χ.,

(N) MTN, Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο, Ηρακλείου, Κρήτη (13)

ΟΜΟΡΦΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΝΤΟΜΟ ΟΔΟΙΠΟΡΙΚΟ

ΟΜΟΡΦΙΕΣ ΤΗΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΙΣΤΟΡΙΑ

Η Θεσσαλονίκη είναι η πόλη στην οποία επικεντρώνεται η πολιτιστική κληρονομιά του ελληνισμού στον βορειοελλαδικό χώρο.

Ουσιαστικά η ιστορία και η ακμή της πόλης αρχίζει από το 316 π.Χ. όταν ο Κάσσανδρος ίδρυσε τη Θεσσαλονίκη στη θέση παλαιότερης πόλης της Θέρμης.

Οι πληροφορίες για τη Θεσσαλονίκη είναι αποσπασματικές. Η πόλη πήρε το όνομά της από την αδελφή του Μεγάλου Αλεξάνδρου, Θεσσαλονίκη, που ήταν σύζυγος του Κάσσανδρου.

Ξέρουμε πως η πόλη κατελάμβανε το νότιο τμήμα της σύγχρονης Θεσσαλονίκης ήταν χτισμένη με το ιπποδάμειο σύστημα.

Στις αρχές του 4^{ου} μ.Χ. η Θεσσαλονίκη γίνεται έδρα του Καίσαρα Βαλερίου ενός από τους τετράρχες που εγκαθίστανται στην πόλη.

Σημαντική είναι η εμπορική κίνηση στα Παλαιοχριστιανικά χρόνια. Από αυτήν περνούσαν και σε αυτήν κατέληγαν όλοι οι εμπορικοί δρόμοι ενώ το λιμάνι εξυπηρετούσε πολύ τη διεξαγωγή εμπορίου.

Στον 6^ο και τον 7^ο αι. η Θεσσαλονίκη δέχεται συνεχείς επιδρομές Αβάρων και Σλαβικών φύλων της ενδοχώρας ενώ το 620 μεγάλος σεισμός καταστρέφει την πόλη και συντελεί αποφασιστικά στην πολεοδομική της μεταμόρφωση.

Δεν υπάρχουν ποητά στοιχεία για τον 8^ο και τον 9^ο αιώνα. Σημαντικό γεγονός είναι το νέο κράτος που ιδρύουν οι Βούλγαροι στα νότια Βαλκάνια. Το βυζαντινό κράτος στρέφει το ενδιαφέρον του στην περιοχή και αποκαθιστά τον πολιτικό έλεγχο. Στον 10^ο και στις αρχές του 11^{ου} αιώνα η πόλη συνεχίζει να είναι εκτεθειμένη στις βουλγαρικές επιδρομές. Στον 13^ο αι. η Θεσσαλονίκη είναι το μεγάλο εμπορικό κέντρο. Η επαφή με τη Δύση το εμπόριο και η αναπτυσσόμενη βιοτεχνία δημιουργούν τις συνθήκες για την ανάπτυξη μιας μεσαιάς τάξης και, συγχρόνως, οδηγούν την πόλη σε ανεξαρτησία από την Κωνσταντινούπολη. Τα τελευταία χρόνια του 13^{ου} και ο 14^{ος} αι. παρουσιάζουν πολιτισμικά μεγάλη αντίθεση με την πολιτική κατάσταση να χαρακτηρίζεται από αναρχία. Ύστερα από αναταραχές και συμπλοκές αντιπάλων δυνάμεων η πόλη παραδίδεται στους Ενετούς το 1423, με συμφωνία που εξασφάλιζε τα προνόμια των κατοίκων της. Το πειστικό καθεστώς όμως της Βενετίας οδήγησε στην οριστική κατάληψη της πόλης από τους Τούρκους το 1430. Ακολούθησαν λεηλασία

φυγή των κατοίκων και μετατροπή των περισσότερων εκκλησιών σε τζαμιά με αποτέλεσμα το μαρασμό της πόλης.

Συγχρόνως από τον 15^ο αι. Εβραίοι διωγμένοι από διάφορες ευρωπαϊκές χώρες αρχίζουν να εγκαθίστανται στην πόλη. Η εβραϊκή αυτή κοινότητα θα γίνει το 16^ο αι. ο φορέας της οικονομικής και πολιτιστικής ανάπτυξης της πόλης. Η εικόνα της πόλης αλλιάζει τον 18^ο αι. όταν μέρος των Χριστιανών Μακεδόνων στρέφεται στο εμπόριο και τη βιοτεχνία και, συνεπώς, αστικοποιείται.

Η Θεσσαλονίκη απελευθερώθηκε στις 26 Οκτωβρίου 1912 την ημέρα της γιορτής του Ποθιούχου της Αγίου Δημητρίου.

ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΣΤΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

Σήμερα η Θεσσαλονίκη είναι το δεύτερο μεγάλο αστικό κέντρο της χώρας και από τα μεγαλύτερα της νότιας Βαλκανικής. Αποτελεί το βιομηχανικό – εμπορικό – πολιτιστικό – πνευματικό – διοικητικό κέντρο της Βόρειας Ελλάδας, με έδρα υπουργείου, πανεπιστημίου ανωτάτων και ανωτέρων εκπαιδευτικών σχολών, πνευματικών και πολιτιστικών φορέων. Συγκοινωνιακός κόμβος "πύλη" για την Ανατολική Μακεδονία, την Τουρκία και τις βαλκανικές χώρες, έχει πολλή αεροπορικές πτήσεις και σιδηροδρομικά δρομολόγια προς κάθε κατεύθυνση. Χτισμένη αμφιθεατρικά στις πλαγιές του Κέδρηνου λόφου Σείχ-Σου – εκτείνεται ως τη θάλασσα. Δυτικά φθάνει έως το Γαλλικό ποταμό – βιομηχανική ζώνη. Ανατολικά από το Σέδες τη Γεωργική Σχολή – Πανόραμα.

Κατεστραμμένη από τη μεγάλη πυρκαγιά του 1917, χτίστηκε από την αρχή με τις ανάγκες της εποχής.

Ωστόσο, μένουν αρκετές γωνιές – λιγοστεύουν χρόνο με το χρόνο – από τα παλιά. Η Άνω Πόλη συμπιέζεται γύρω από τα τείχη του κάστρου – Γεντί Κουλέ, Ακρόπολη, Βάρνα. Η νέα πόλη αναπτύσσεται ασύμμετρα προς τα ανατολικά δίχως ενιαίο σχέδιο. Ο χώρος του πανεπιστημίου της Έκθεσης, καθώς και το Πάρκο του Λευκού Πύργου τη χωρίζουν σχεδόν στα δύο. Τριγύρω και ως την παλαιά παραλία βρίσκεται το κοσμικό αηλιά και το φοιτητικό κέντρο – λεωφόροι ακριβά καταστήματα, θέατρα, κινηματογράφοι, μπαρ, ντισκοτέκ, ζαχαροπλαστεία, εστιατόρια. Μια άλλη όψη της Θεσσαλονίκης ο Βαρδάρης – παλαιά κτίρια, λαϊκά εμπορικά μαγαζιά, κέντρα με μπουζούκια και μικρά καμπαρέ. Οι προσφυγικοί συνοικισμοί της Τούμπας και της Καθαμαριάς διατηρούν μερικά στοιχεία από τα χρόνια του Μεσοπολέμου. Στα δυτικά μια σειρά από πυκνοκατοικημένες γειτονιές – Νεάπολη – Σταυρούπολη, Εύοσμος, Νέο Κορδελιό, Πολίχνη – πηλαί ακριβώς στις βιομηχανίες και τα εργοστάσια.

ΤΑ ΜΝΗΜΕΙΑ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΑΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ.

ΒΥΖΑΝΤΙΝΑ ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΥΖΑΝΤΙΝΑ

Ο ΛΕΥΚΟΣ ΠΥΡΓΟΣ: Μνημείο – σύμβολο της Θεσσαλονίκης. Οχυρωματικός πύργος του 16^{ου} αι. κατασκευάστηκε επί Σουλειμάν Β΄ του Μεγαλοπρεπούς κατά τα έτη 1535-1536 – που χρησιμοποιήθηκε στη συνέχεια ως κατάλυμα φρουράς γενιτσάρων και

φυλακή θανατοποινιτών. Χτίστηκε στη θέση προϋπάρχοντος βυζαντινού πύργου, που συνέδεε το ανατολικό τμήμα της οχύρωσης της Θεσσαλονίκης με το θαλάσσιο. Ονομαζόταν "Πύργος του Αίματος" και πήρε τη σημερινή ονομασία του το 19^ο αι. Το 1935 αναστηλώθηκε και στεγάζει το "Μουσείο για την ιστορία και την τέχνη της Θεσσαλονίκης".

Η ΘΡΙΑΜΒΙΚΗ ΑΨΙΔΑ ΤΟΥ ΓΑΛΕΡΙΟΥ Ή ΚΑΜΑΡΑ

Αποτελεί στοιχείο του Γαλεριανού συγκροτήματος στο ΝΑ τμήμα του ιστορικού κέντρου της Θεσσαλονίκης. Χτίστηκε το 305 μ.Χ. μετά την οριστική νίκη του αυτοκράτορα Γαλέριου Βαλέριου Μαξιμιανού κατά των Περσών. Η νίκη είναι το κύριο θέμα της ανάγλυφης διακόσμησης του μνημείου, το οποίο είχε την τυπολογία ενός οκτάπυλου με τέσσερις κεντρικούς ογκώδεις πεσσούς. Σήμερα σώζεται τμήμα της δυτικής πτέρυγας του οκτάπυλου.

ΤΑ ΤΕΙΧΗ: Το τείχος της ύστερης αρχαιότητας, που δεν μπορούμε να εντοπίσουμε σε όλο το μήκος, κατασκευάστηκε στα μέσα του 3^{ου} αι. με απλό σύστημα, κατά διαστήματα πύργοι που ενώνονται με ανίσχυρα μεταπύργια. Το βυζαντινό τείχος ήταν πιο φροντισμένο και χτίστηκε σύρριζα στην εξωτερική πλευρά του ρωμαϊκού, που λειτουργούσε με αντιστήριγμα. Το τείχος χτίστηκε στο τέλος του 4^{ου} αι. ή στις αρχές του 5^{ου} και δεν αθροιώθηκε ιδιαίτερα στη μετέπειτα πορεία της πόλης. Πριν από 100 χρόνια θεωρήθηκε εμπόδιο στην εξέλιξη της πόλης και αποφασίστηκε το γκρέμισμά του τμηματικά.

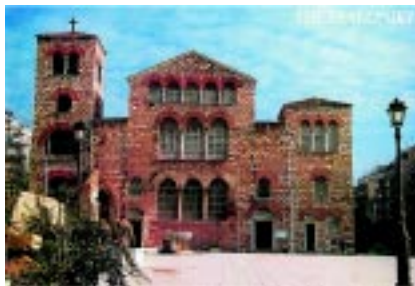

Η ΡΟΤΟΝΤΑ: Κυκλικό θολοσκέπαστο κτίσμα, στη βάση του οποίου εσωτερικά ανοίγονται οκτώ μεγάλες ορθογώνιες κόγχες. Χτίστηκε από το Γαλέριο γύρω στο 300 μ.Χ. και προς τα τέλη του 4^{ου} αι. μετατράπηκε σε χριστιανικό ναό και διακοσμήθηκε με ψηφιδωτά υψηλής τέχνης. Το 1590-1591 μετατράπηκε σε τζαμί. Ύστερα από την απελευθέρωση της πόλης 1912 αποδόθηκε τη χριστιανική λειτουργία και στη συνέχεια χρησιμοποιήθηκε ως μουσείο γλυπτών μέχρι τους σεισμούς του 1978.

ΕΚΚΛΗΣΙΕΣ

Ο ΑΓΙΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ: Χτίστηκε στα ερείπια ρωμαϊκού λουτρού. Ο πρώτος ναός ήταν ένα μικρό προσευκτήριο που ιδρύθηκε μετά το 313. Τον 5^ο αι. ο έπαρχος Λεόντιος ίδρυσε τρίκλιτη βασιλική, που κάηκε το 626. Αμέσως μετά ο επίσκοπος Ιωάννης ίδρυσε πεντάκλιτη βασιλική, που μετατράπηκε σε τζαμί το 1493. Το 1917 κάηκε στην πυρκαγιά της Θεσσαλονίκης, αναστηλώθηκε και ξαναχειτουόργησε το 1949. Ο ναός είναι πεντάκλιτη βασιλική με νάρθηκα και εγκάρσιο κλίτος, με κρύπτη κάτω από το ιερό και το εγκάρσιο κλίτος (λειτουργεί ως μουσειακός χώρος) και προσαρτημένο στη νοτιοανατολική γωνία της το παρεκκλήσι του Αγίου Ευθυμίου, που τοιχογραφήθηκε το 1303. Από την πυρκαγιά του 1917 διασώθηκαν ηείψανα μόνο από το λαμπρό γλυπτικό και ζωγραφικό διάκοσμο του ναού, που αντιπροσωπεύουν διάφορες φάσεις της ιστορίας του.

Η ΑΓΙΑ ΣΟΦΙΑ: Χτίστηκε τον 7^ο αι. στα ερείπια μεγάλης πεντάκλιτης βασιλικής τον 5^ο αι. και εξελίχθηκε σε πυρήνα ενός ευρύτερου συγκροτήματος κτιρίων διοικητικού και λατρευτικού χαρακτήρα αποτελώντας το μητροπολιτικό ναό της πόλης αφιερωμένο στο όνομα της Σοφίας του Θεού. Το 1524 μετατράπηκε σε τζαμί. Το 1890 κάηκε και το 1907 αναστηλώθηκε. Αποδόθηκε στη χριστιανική λατρεία μετά την απελευθέρωση του 1912. Πρόκειται για ορθογώνιο κτίσμα, με κεντρικό σταυρόσχημο πυρήνα, στεγασμένο με τρούηλο και περιβαλλόμενο από στοά στις τρεις πλευρές, ενώ στην ανατολική διαμορφώνεται το τριμερές ιερό. Στη σημερινή μορφή του τελείως διαφορετική από την αρχική, το μνημείο διασώζει μέρος του ζωγραφικού διακόσμου του, ψηφιδωτά του 8^{ου} – 12^{ου} αι. στον τρούηλο και το ιερό καθώς και τοιχογραφίες 11^{ου} αι. στο νάρθηκα.

Άλλες εκκλησίες είναι η Παναγία Χαλκίων – ο Άγιος Παντελεήμων – η Μονή Βλατάδων – ο ναός των Ταξιαρχών – ο Άγιος Νικόλαος ο Ορφανός – η Λαοδηγήτρια κ.τ.λ.

ΜΟΥΣΕΙΑ

- 1. ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ** (Πλατεία Χ.Α.Ν.Θ.) αποτελεί ένα από τα πλέον σημαντικά αρχαιολογικά μουσεία της χώρας με κυρίαρχα εκθέματα τους καλλιτεχνικούς θησαυρούς της αρχαίας Μακεδονίας.
- 2. ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟ ΚΑΙ ΕΘΝΟΛΟΓΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ** (Λεωφ. Βασ. Όθλας). Στο μουσείο εκτίθενται 8.000 περίπου αντικείμενα καθημερινής χρήσεως. Ιδρύθηκε το 1970. Μεταξύ των εκθεμάτων μπορούμε να δούμε ενδυμασίες της Θεσσαλίας, της Μακεδονίας και της Θράκης, υφαντά κεντήματα.
- 3. ΜΟΥΣΕΙΟ ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΟΥ ΑΓΩΝΑ:** (Αγίας Σοφίας – Προξένου Κορομηλά). Στο ισόγειο εκτίθενται κειμήλια του αγώνα, φωτογραφικό υλικό της περιόδου 1900-1912, φωτογραφίες Μακεδονομάχων. Στον πρώτο όροφο, με οπτικοακουστικό σύστημα, παρουσιάζεται η νεότερη ιστορία της Μακεδονίας, ενώ στο υπόγειο έχει διαμορφωθεί αίθουσα με σκηνές από τον Μακεδονικό Αγώνα.
- 4. ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΟ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΤΕΧΝΗΣ:** (σε χώρο της ΔΕΘ περίπτερο ΔΕΗ). Ιδρύθηκε το 1979. Περιλαμβάνει έργα ζωγραφικής, γλυπτικής, χειρωνακτικής και φωτογραφίας, Ελλήνων και ξένων καλλιτεχνών. Το Μακεδονικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης πέρα από την εκθεσιακή και εκδοτική δραστηριότητά του, φέρνει το ευρύ κοινό σε επαφή με τη σύγχρονη τέχνη – διαλέξεις, παρουσιάσεις βιβλίων τέχνης και αναλύσεις της καλλιτεχνικής δημιουργίας – και διοργανώνει εκπαιδευτικά προγράμματα.

ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΕΣ

- 1. ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ:** (25^{ης} Μαρτίου, Λεωφ. Βασ. Όθλας). Εκτίθενται έργα ζωγράφων από όλη την Ελλάδα, με έμφαση στους ζωγράφους από τη Θεσσαλονίκη. Δίπλα στα έργα των παλαιότερων Θεσσαλονικέων ζωγράφων θα δείτε και έργα της νεότερης γενιάς, τα οποία στο σύνολό τους αντικατοπτρίζουν όλες τις εικαστικές τάσεις. Εκτίθεται επίσης, συλλογή από χαρακτηριστικά.
- 2. ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ ΤΕΛΛΟΓΛΕΙΟΥ ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ** (Αγίου Δημητρίου). Το Τελλόγλειο Ίδρυμα Τεχνών συστάθηκε το 1972 με τη δωρεά της συλλογής έργων τέχνης και ολόκληρης της περιουσίας του Νέστο-

ρα και της Αθήκης Τέηηόγηου στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης. Η συλλογή του ιδρύματος, που έχει εμπλουτιστεί με αγορές και δωρεές, περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων αρχαία αγγεία και ειδώλια, δείγματα περσικής, αραβικής, κινέζικης και ταϊλανδέζικης τέχνης, πίνακες, σχέδια, χαρακτηριστικά, γλυπτά και κεραμικά. Το Τεηηόγηειο Ίδρυμα Τεχνών διοργανώνει περιοδικές εκθέσεις, εκπαιδευτικά προγράμματα, συμπόσια, ημερίδες, σεμινάρια, επιστημονικές συναντήσεις και συνέδρια. Επίσης φιλοξενεί μουσικές, θεατρικές και χορευτικές εκδηλώσεις, ενώ αναπτύσσει αξιόλογη εκδοτική δραστηριότητα.

ΤΟ ΑΓΑΛΜΑ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ

Σε μικρή απόσταση από τον Λευκό Πύργο βρίσκεται το άγαλμα του Μεγάλου Αλεξάνδρου.

Αλέξανδρος ο Μέγας ο Μακεδών: γεννήθηκε στην Πέληηα το 358 π.Χ. και πέθανε στη Βαβυλώνια το 323 π.Χ. Ήταν γιος του βασιλιά της Μακεδονίας Φιλίππου Β΄ τον οποίο διαδέχθηκε στο θρόνο το 336 π.Χ. και της Ολυμπιάδος.

Υπήρξε ο μεγαλύτερος ίσως στρατηλάτης που γνώρισε η ιστορία. Στους αιώνες που ακολούθησαν το τέλος της εκστρατείας του και τον πρόωρο θάνατό του, η ιστορία και ο θρύλος διεκδίκησαν με τον ίδιο ζήλο το δικαίωμα να διασωθούν για την ανθρωπινή μνήμη τη ζωή και το έργο του στρατηλάτη.

Η πόλη της Θεσσαλονίκης, ευρωπαϊκή αηηά με ξεχωριστό, δικό της χρώμα και γοητεία, αποτελεί το δεύτερο βιομηχανικό και εμπορικό κέντρο της χώρας. Οι χιλιάδες εμπορικές εκθέσεις, που πραγματοποιούνται όηον τον χρόνο, τα φεστιβάη και οι αηηες εκδηλώσεις συγκεντρώνουν ακόμη περισσότερους επισκέπτες. Εξάηηου η περιηλάνηση στην ιστορική πόλη, φέρνει στο νου αηηοτινές εποχές και ιδεολογηικά ρεύματα, αηηά και κοινότητες που έδρασαν και αναπτύχθηκαν εδώ.

ΟΔΟΙΠΟΡΙΚΟ ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ ΑΞΙΟΘΕΑΤΑ – ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΙ ΧΩΡΟΙ

Πόθος έλλξης σημαντικού αριθμού τουριστών, η Χαλκιδική έχει να επιδειξει μοναδικά φυσικά τοπία, απόμερους κοηπίσκους, καθαρότατη θάλασσα, όμορφα νησάκια και χωριά με αξιόλογη παραδοσιακή αρχιτεκτονική.

Η προσπέλαση γίνεται μέσω Θεσσαλονίκης. Η Χαλκιδική συνορεύει Β. με τη Θεσσαλονίκη, ενώ Α. βρέχεται από το Στρυμονικό κόλπο, Ν. από το Αιγαίο πέλαγος, Δ. από το Θερμαϊκό κόλπο. Μορφολογικά ο νομός έχει ορεινό, ημιορεινό και πεδινό χαρακτήρα. Μια συμπαγής ορεινή μάζα του βόρειου και κεντρικού τμήματος, που τη συγκροτούν τα βουνά Χορτιάτης και Χοηομώντας κατηφορίζει προς τα νότια πεδινά παράλια για να ανυψωθεί και πάλι κατά μήκος των τριών χερσονήσων α) της Κασσάνδρας (ή Παλλήνης) δυτικά, β) της Σιθωνίας (ή Λόγγου) στο μέσο και γ) του Αγίου Όρους (ή Αθω) ανατολικά.

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ: Η κατοίκηση στην περιοχή μαρτυρείται από το κρανίο του αρχανθρώπου στο σπήλαιο των Πετραλώνων, που ανάγεται στην Παλαιολιθική Εποχή (ηλικίας 260.000 ετών περίπου). Η πηλούσια μυθική παράδοση παρέχει πληροφορίες για την περιοχή, στην οποία δημιουργήθηκαν οι πρώτοι οικισμοί σε πυκνή μορφή ήδη από τα Προϊστορικά χρόνια (Γαλάτισσα, Επανωμή, Όθυνθος κ.ά.). Πρώτοι κάτοικοι της θεωρούνται οι Θράκες, ενώ τη χερσόνησο του Άθω πρωτοκατοίκησαν Πελασγοί. Το εύφορο έδαφος της περιοχής και η ύπαρξη μεταλλείων είχαν αποτέλεσμα τη δημιουργία αποικιών, συστηματικότερα από τον 8^ο αι. π.Χ. κυρίως από τις πόλεις της νότιας Ελλάδας, Χαλκίδα και Ερέτρια. Από τα σημαντικότερα γεγονότα υπήρξαν η

καταστροφή του στόλου του Μαρδόνιου στον Άθω, η ηλεγόμενη τομή της διώρυγας του Ξέρξη, η πολιορκία της Ποτειδαίας. Θέατρο συγκρούσεων έγινε η περιοχή και την περίοδο του Πελοποννησιακού Πολέμου. Από το 348 π.Χ. μετά την πολιορκία και την καταστροφή της Οθύνθου από τον Φίλιππο Γ', περιήλθε στο Μακεδονικό βασίλειο. Το 168 π.Χ. κατακτήθηκε από τους Ρωμαίους ενώ τη Βυζαντινή Εποχή δέχθηκε καταστροφικές επιδρομές. Στα μέσα του 14^{ου} αι. το μεγαλύτερο μέρος της Χαλκιδικής ήταν υπό σερβική εξουσία. Στη συνέχεια υποδουλώθηκε στους Τούρκους. Επί Τουρκοκρατίας ειδικά προνόμια είχαν παραχωρηθεί στα Μαδεμοχώρια, που είχαν αναλάβει και την εκμετάλλευση των μεταλλείων. Η Χαλκιδική έλαβε μέρος στην Επανάσταση του 1821, ήταν ορμητήριο του Μακεδονικού Αγώνα, απελευθερώθηκε το 1912 και δέχθηκε χιλιάδες πρόσ-

σφυγες από τη Μικρά Ασία μετά το 1922.

Η Χαλκιδική αν και γενικά ορεινή περιοχή έχει ικανοποιητική γεωργία και κτηνοτροφία, ενώ η ελαιοκαλλιέργεια είναι εξαιρετικά αναπτυγμένη για λόγους καταλληλότητας του κλίματος και διαμόρφωσης του εδάφους. Ικανοποιητική επίσης είναι η παραγωγή ειδικής ποικιλίας σκληρού σιταριού και εξαιρετικής ποιότητας λαχανικών, φρούτων και ποτών. Ακόμα άφθονος είναι ο ορυκτός πλούτος της περιοχής. Τα κυριότερα μεταλλεύματα των εδαφών της είναι ο σιδηροπυρίτης και το μαγγάνιο στην περιοχή "Μαντεμοχωριών" και ο ρευκόλιθος σε διάφορα μέρη νότια και δυτικά του Πολλυγύρου. Τα μικρά θειούχα μεταλλεύματα του "Μαντέμ Λάκκου" είναι κατά θέσεις ιδιαίτερα πλούσια σε άργυρο και χρυσό με αποτέλεσμα να σχεδιάζεται η ίδρυση μεταλλευτικής μονάδας παραγωγής χρυσού στην περιοχή της Ολυμπιάδας. Τα κοιτάσματα του "Μαντέμ Λάκκου" είναι από τα σημαντικότερα της χώρας.

ΑΓΙΟΝ ΟΡΟΣ

Το Άγιον Όρος είναι αυτόνομη και αυτοδιοικούμενη περιοχή του ελληνικού κράτους και καταλαμβάνει σχεδόν ολόκληρη την ανατολική χερσόνησο της Χαλκιδικής. Στο κέντρο και κατά μήκος της χερσονήσου που σχηματίζεται μια εκτεταμένη σε μήκος λοφοσειρά – οροσειρά που βαθμιδωτά καταλήγει στο όρος Άθως με ύψος 2.033 μ.

Ως τον 3^ο π.Χ. αι. υπήρχαν στη χερσόνησο του Άθω πολλές μικρές ελληνικές πόλεις, κύρια παλιές παροικίες των Χαλκιδίων και Ερετριέων. Για λόγους άγνωστους, οι πόλεις αυτές παρήκμασαν, ερημώθηκαν ή καταστράφηκαν, για να κρατήσει ο τόπος αυτός για αιώνες τη γνωστή και σήμερα παρθενική του εικόνα. Ανθρώπινη δραστηριότητα ξαναεμφανίζεται στον απόμερο και δύσβατο Άθω μετά από 1000 σχεδόν χρόνια, αφού προηγούμενα βάρβαροι επιδρομείς κατάστρεψαν και τις μικρές ανθρώπινες εστίες που είχαν απομείνει στην περιοχή. Τον 7^ο μ.Χ. αι. εμφανίζεται στο Όρος ο μοναχός Πέτρος ο Αθωνίτης για να εκδηλωθεί αμέσως μετά το μεγάλο ρεύμα εγκατάστασης μοναχών προερχόμενων από τις χριστιανικές χώρες της Ανατολής, όπου είχαν επικρατήσει οι Άραβες.

Την ίδια εποχή τοποθετείται χρονικά και η ίδρυση των πρώτων χριστιανικών μοναστηριών στο Άγιο Όρος, στα οποία βαθμιαία συγκεντρώθηκε μεγάλος αριθμός μοναχών, ασκητών και ερημιτών, καθώς ο δυσπρόσιτος τόπος προσέφερε μεγάλη ασφάλεια και απομόνωση από τα εγκόσμια.

Το 972 συντάσσεται για πρώτη φορά επίσημο "τυπικό" (καταστατικό) λειτουργίας του Αγίου Όρους από τον Αθανάσιο Αθωνίτη. Το κείμενο γράφεται σε δέρμα τράγου

(γι' αυτό ονομάστηκε και "Τράγος") και υπογράφεται από τον αυτοκράτορα Ιωάννη Τσιμισκή. Ο "Τράγος" που αποτελεί ένα από τα πιο σπάνια γραπτά ντοκουμέντα φυλάγεται, με μεγάλη ευλάβεια στη βιβλιοθήκη της "Ιεράς Κοινότητας" του Αγίου Όρους.

Κατά τη διάρκεια της Φραγκοκρατίας (1204- 1261) το Άγιον Όρος υπέστη μεγάλης και συχνές δοκιμασίες και καταστροφές. Το ίδιο υπέφερε και αργότερα με το πέρασμα των Καταβανών μισθοφόρων στα χρόνια του βυζαντινού αυτοκράτορα Ανδρόνικου Β΄ Παλαιολόγου (1282- 1328). Καταστράφηκαν τότε πολλοί ναοί και μοναστήρια.

Μετά την κατάληψη της περιοχής από τους Τούρκους και την άλωση της Θεσσαλονίκης το 1430 καθώς και την πτώση της Κωνσταντινούπολης (1453) τόσο ο Μουράτ Β΄ όσο και ο Πορθητής Μωάμεθ, σεβάστηκαν και αναγνώρισαν την αυτονομία και αυτοδιοίκηση του Αγίου Όρους, καθιερώνοντας μια σειρά προνομίων τα οποία σε ελάχιστες περιπτώσεις παραβιάστηκαν. Έτσι το Άγιον Όρος διαφύλαξε με ευλάβεια την ελληνιο-ορθόδοξη χριστιανική παράδοση, τα ελληνικά γράμματα και τις τέχνες, για να συμβάλει με τον τρόπο αυτό στη διάσωση του Γένους των Ελλήνων.

Στο δεύτερο μισό του 18^{ου} αι. ιδρύεται και λειτουργεί στο Άγιον Όρος η "Αθωνιάδα Σχολή" με πρωτοβουλία του ηγουμένου της Μονής Βατοπεδίου Μελετίου (1748) και του Πατριάρχη Κωνσταντινουπόλεως Κυρίλλου Ε΄ που διέθεσε σοβαρούς πόρους για τη λειτουργία του μοναδικού αυτού κέντρου των ελληνικών γραμμάτων κατά την διάρκεια της Τουρκοκρατίας. Στη Σχολή διδάσκονταν από επιφανείς δασκάλους φιλοσοφία, μεταφυσική, μαθηματικά, φυσική, κοσμογραφία, λατινικά κ.ά.

Το 1754 ο μοναχός Κοσμάς Λαυριώτης εγκαθιστά στη Μονή Μεγίστης Λαύρας το πρώτο τυπογραφείο στο Άγιον Όρος. Μετά την απελευθέρωση του Αγίου Όρους, το 1912 η "Ιερά Κοινότητα" με ψήφισμα της 3^{ης} Οκτωβρίου 1913 κήρυξε το Άγιον Όρος αναπόσπαστο τμήμα της Ελληνικής επικράτειας.

Το Άγιον Όρος διοικείται από το Συμβούλιο των αντιπροσώπων (Ιερά Κοινότητα) των 20 Μονών με συμμετοχή του ελληνικού κράτους που εκπροσωπείται από αντιπρόσωπό του στις Καρυές, πρωτεύουσα της μοναστικής Πολιτείας του Άθω. Εκτελεστικό όργανο τη "Ιεράς Κοινότητας" είναι η 4μελής "Ιερά Επιστασία με επικεφαλής τον πρωτοεπιστάτη". Την εποπτεία του Αγίου Όρους για τα πνευματικά ζητήματα έχει το Οικουμενικό Πατριαρχείο Κωνσταντινούπολης.

Μνημεία Κειμήλια: Στο Άγιον Όρος, πέρα από την οργάνωση της μοναστικής ζωής που έχει τεράστιο ενδιαφέρον, υπάρχουν μοναδικά μεσαιωνικά μνημεία αρχιτεκτονικής και ναοδομίας (Ναοί – Τράπεζες – Βιβλιοθήκες – Σκευοφυλάκια, κελιά μοναχών, τείχη και πύργοι, καμπαναριά, πίδακες, στοές, πύλης κ.τ.λ. Ακόμα τεράστιο καλλιτεχνικό θρησκευτικό και ιστορικό ενδιαφέρον παρουσιάζουν οι τοιχογραφίες, τα ξυλόγλυπτα έργα, έργα κεραμοπλαστικής, μεταλλοτεχνίας, υφαντικής και μικροτεχνίας.

Επίσκεψη στο Άγιον Όρος σύμφωνα με τον Καταστατικό Χάρτη επιτρέπεται μόνο στους άνδρες.

ΟΔΟΙΠΟΡΙΚΟ ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ

Ποτείδαια (αρχ.). Κτισμένη στο στενότερο σημείο του ισθμού της Κασσάνδρας. Ιδρύθηκε γύρω στο 600 π.Χ. από Κορινθίους αποίκους, με αρχηγό τον γιο του Περιάνδρου, Ευαγόρα. Πολύ σύντομα έκοψε αργυρά νομίσματα με τον Ίππιο Ποσειδώνα στη μία όψη και γυναικεία κεφαλή στην άλλη. Κατά τη διάρκεια των Περσικών πολέμων, η Ποτείδαια πολιορκήθηκε από τον Αρτάβαλο χωρίς επιτυχία. Στη μάχη των Πλαταιών οι Ποτειδαιάτες έστειλαν ένα στρατιωτικό σώμα που πολέμησε στο πλευρό των Κορινθίων. Μετά την καταστροφή της Οθύνθου, η Ποτείδαια ήρθε στη Μακεδονική κυριαρχία. Το 316 π.Χ. στη θέση της ο Κάσσανδρος ίδρυσε μια νέα πόλη, την Κασσάνδρεια, όπου εγκατέστησε πληθυσμούς και από την γύρω περιοχή.

Νέα Ποτείδαια: Βρίσκεται 33 περίπου χλμ. νοτιοδυτικά του Ποθυγύρου στην ακτή της ομώνυμης διώρυγας της χερσονήσου Κασσάνδρας.

Όθυνθος (αρχ.). Σημαντική ελληνική πόλη που αποτελεί το καλύτερο και αρχαιότερο δείγμα του Ιπποδάμειου συστήματος και μια από τις λιγοστές πόλεις που έχουν ανασκαφεί και τα αποτελέσματα των ανασκαφών έχουν πλήρως δημοσιευθεί. Είναι κτισμένη σε απόσταση 4 χλμ. περίπου από τη θάλασσα κοντά στο μυχό του κόλπου της Κασσάνδρας στη Χαλκιδική. Το όνομά της μαρτυρεί προελληνική προέλευση (κατάλυθη-νθος) και σύμφωνα με την τοπική παράδοση το οφείλει στον Όθυνθο ο οποίος κατά ορισμένους αρχαίους συγγραφείς ήταν γιος του Ηρακλή και της Βόλβης.

Όθυνθος: χωριό, έδρα της ομώνυμης κοινότητας της επαρχίας Χαλκιδικής του νομού Χαλκιδικής. Βρίσκεται 24 περίπου χλμ. νοτιοδυτικά του Ποθυγύρου.

Ποθύγυρος: Είναι μια όμορφη κωμόπολη με θαυμάσιο κλίμα, μεγάλα πάρκα και άφθονα νερά, κτισμένη αμφιθεατρικά.

Στον Ποθύγυρο λειτουργεί αξιόλογο αρχαιολογικό μουσείο (με ευρήματα από την Όθυνθο και από τα νεκροταφεία Οθύνθου, Ιερισσού και Τορώνης). Στα αξιοθέατά του συγκαταλέγεται η εκκλησία του Αγίου Νικολάου, του 1836, και τα εκκλησάκια της Παναγίας και του Προφήτη Ηλία.

Αρναία: Υψόμετρο 600 μ. του Χολομώντα. Οι κάτοικοι ασχολούνται με την κτηνοτροφία, τη γεωργία, την υλιτομία και τη βιοτεχνία. Καλλιεργούνται σιτηρά, ελιές, σταφύλια, φρούτα και λαχανικά. Έχει λαογραφικό μουσείο με πολλά εκθέματα από την αγροτική ζωή της περιοχής, ενδυμασίες, εργαλεία, σκεύη καθώς και δημοτική βιβλιοθήκη.

Συνεχίζοντας το δρόμο προς την Ιερισσό, 16 χλμ. από την Αρναία, συναντάμε το

χωριό Στάγिरα. Το χωριό που παλιά ονομαζόταν "Σιδηροκαύσια" ή "Μαχαλάς" αποτελούσε το κέντρο της εκμετάλλευσης των μεταλλείων της περιοχής. Από την περιοχή αυτή ξεκίνησε η Επανάσταση της Χαλκιδικής το Μάιο του 1821. Τα αρχαία όμως Στάγिरα, η πατρίδα του μεγάλου φιλοσόφου Αριστοτέλη, δεν ταυτίζονται με τα σημερινά. Τα αρχαία Στάγिरα βρίσκονταν κοντά στη σημερινή κοινότητα της Ολυμπίδος (σε απόσταση περίπου 5 χλμ. ανατολικά). Αριστοτέλης. Γεννήθηκε το 384-322 π.Χ. στα Στάγिरα της Χαλκιδικής από πλούσια οικογένεια. Ο πατέρας του Νικόμαχος ήταν πιθανώς προσωπικός γιατρός του βασιλιά της Μακεδονίας Αμύντα Γ'. Δεκαεπτά χρονών πήγε στην Αθήνα, ήταν μαθητής του Πλάτωνα. Μετά το θάνατο του Πλάτωνα πήγε στη Μικρά Ασία και αργότερα στη Μακεδονία με πρόσκληση του Φιλίππου, όπου ανέλαβε την διαπαιδαγώγηση και τη μόρφωση του Αλέξανδρου.

ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΑ ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ

Η Χαλκιδική έχει να επιδείξει πολλά ενδιαφέροντα στοιχεία και μάλιστα σ' όλη τη διάρκεια του έτους με αφετηρία τη Θεσσαλονίκη συναντάμε (χερσόνησο Κασσάνδρας) σε 40 χλμ. τη θουτρόπολη Ν. Καλλικράτεια και από εκεί δια μέσου των Ν. Σιθιάτων, Εθαιοχωρίων και Ν. Τρίγλιας φτάνουμε στα Ν. Μουδανιά. Συνεχίζοντας τη διαδρομή και αφού περάσουμε τα χωριά Ν. Φώκαια και Άφυτος φτάνουμε στη θουτρόπολη Καλλιθέα που περιβάλλεται από πυκνούς πευκώνες. Μετά από άλλα 5 χλμ. το Πολύχρονο – Χανιώτη – Πευκοχώρι – Ν. Σκίωνη.

Χερσόνησος Σιθωνίας. Κατά μήκος της πανέμορφης δυτικής ακτής της Σιθωνίας φτάνουμε στο χωριό Τορώνη. Μετά το υπέροχο φυσικό λιμάνι του Πόρτο-Κουφό, φτάνουμε στη Σάρτη. Στη συνέχεια περνάμε τη γνωστή ακτή Αρμενιστή και σε 30 χλμ. φθάνουμε στην ακτή Βουρβουρού μια από τις ωραιότερες περιοχές της Χαλκιδικής. Σε απόσταση 6 χλμ μπορούμε να πάμε στον Όρμο της Παναγίας, στον Άγιο Νικόλαο, Πυργαδίκια.

Η επίσκεψη της τρίτης της ανατολικής χερσονήσου του Αγίου Όρους (Άθω) μπορεί να ενταχθεί σ' ένα δρομολόγιο που θα διασχίσει την κεντρική ορεινή Χαλκιδική. Αρναία – Βασιλικά – Γαλιάτιστα – Άγιος Πρόδρομος – Ιερισσός – Νέα Ρόδα – Ουρανούπολη). Από εκεί και πέρα αρχίζει η Μοναστική Πολιτεία του Αγίου Όρους (Άθως).

ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΝ

ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΝ

ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΝ

JOHNSON & JOHNSON

JASON PHARMA